

Forest Stewardship Council®

Suomen FSC-metsänhoidon standardi

Ensimmäinen luonnos 26.6.2019

Standardissa on erilaisia vaatimuksia erikokoisille organisaatioille. Riippuen organisaation koosta, se voidaan luokitella kuuluvaksi yhteen neljästä kokoluokasta:

XS = < 20 ha

S = 20–500 ha (Etelä-Suomi), 20–1 000 ha (Pohjois-Suomi)

M = 500–10 000 ha (Etelä-Suomi), 1 000–10 000 ha (Pohjois-Suomi)

L = > 10 000 ha.

Indikaattorin alussa on merkintä, mitä kyseinen kokoluokka koskee. Jos merkintä puuttuu, indikaattori koskee kaikkia organisaatioita.

Periaatteessa 2 käsitellään työntekijöiden oikeuksia, ja tässä organisaatiot on jaettu kahteen kokoluokkaan sen mukaisesti, kuinka monta henkilöä organisaatiossa työskentelee. Kokoluokat ovat:

A = < 30 henkilöä

Y > 30 henkilöä.

Merkinnän puuttuessa indikaattori koskee kaikkia organisaatioita.

Aluerajaukset ovat liitteessä 1.

Dokumentin rakenne:

Dokumentti rakentuu FSC:n Periaatteista, Kriteereistä ja Indikaattoreista.

Periaatteet (esim. 1) ovat FSC:n yleiskokouksen vahvistamat koko järjestelmän toimintaa ohjaavat yleisperiaatteet, jotka ovat samanlaiset koko maailmassa. Niitä ei muokata kansallisissa standardeissa.

Kriteerit (esim. 1.1), joiden avulla periaatteiden toteutumista voidaan arvioida, ovat samoin kaikkialla maailmassa samat, eikä niitä voida muokata. Tässä luonnoksessa kriteerit on käännetty lukijan helpottamiseksi, mutta käänös ei ole vahvistettu eikä virallinen.

Indikaattorit (esim. 1.1.1) ovat käytännön vaatimuksia kriteerien täyttämiseksi. Ne on neuvoteltu Suomen FSC:n standardityöryhmässä kolmen kamarin (talous-, ympäristö-, ja sosiaaliammattilainen) voimin. Työ pohjautuu kansainvälisiin yleisindikaattoreihin (*International Generic Indicators*, eli IGI), jotka asettavat tason ja vaatimukset, joita voidaan kansallisesti muokata sopiviksi kunkin maan oloihin. Indikaattorien numeroinnissa on huomattava, että numerointi ei vastaa kansainvälisiä yleisindikaattoreita, koska osa niistä on jätetty pois tai muokattu, koska ne eivät ole (sellaisenaan) soveltuneet Suomen olosuhteisiin.

Yleisindikaattorit (IGI) esiintyvät omilla numeroillaan ja englanninkielisinä vain niissä kohdissa, joista esitetään erilaisia versioita. Näin lukija pystyy arvioimaan tavoitetta ja kansallista toteutusta. Kansallisten indikaattorien täytyy saada kansainvälisen FSC:n hyväksyntä standardin päivitysprosessin loppuvaiheessa. IGI:n vaatimustason alittavia indikaattoriehdotuksia ei hyväksytä, mutta toteutustapoja voi olla monenlaisia.

Tätä luonnosta seuraavassa luonnosversiossa indikaattorien alle kirjataan *todentajia*, jotka esimerkinomaisesti kuvaavat indikaattorin toteuttamista käytännössä. Esimerkiksi voidaan kirjata, mitä dokumentteja auditoinnissa tarvitaan, jotta voidaan todentaa indikaattorin vaatimusten täyttyminen.

Viimeisestä standardiluonnoksesta tehdään myös englanninkielinen versio, joka tulee olemaan virallinen (auditoinnissa käytettävä) versio.

Kaikissa kriteereissä ei ole pelkästään työryhmän neuvottelun tuloksena saatuja indikaattoreita vaan erilaisia esityksiä eri kamareilta. Julkisessa kuulemisessa haetaan perusteltua palautetta molemmille/kaikille esityksille kompromissiratkaisun pohjaksi, jotta seuraavaan luonnokseen saadaan neuvoteltua kamareiden yhteinen esitys indikaattoreiksi. Aina rinnakkain asetetut indikaattoriehdotukset eivät ole samansisältöisiä, mutta ne on esitetty rinnakkain, koska ne ovat eri kamarien esityksiä saman kriteerin vaatimusten toteuttamiseksi.

Termit ja määritelmät		
International generic indicators (alkuperäinen termi)	Suomen standardiluonnoksessa käytetty termi	Suomen standardiluonnoksessa käytetyn termin määritelmä
-	Eteläisen, keskisen ja pohjoisen Suomen raja	Metsälain määritelmä
-	Jatkuvapeitteinen kasvatus	Metsälain ja -asetuksen määritelmä
-	Julkisesti saatavilla oleva	Pyydettyäessä/vapaasti saatavilla sähköisesti ja maksutta
-	Kosteaa painanne	Pienialainen suo tai kausikosteikko
-	Lahopuu	Kuollut puu
	Lahopuuaste	Lahopuu jaetaan lahoasteen puolesta kolmeen luokkaan: tuore (=puu kuolleena alle 3 v.), keskilahe (= puu lahoppuuna muutamasta vuodesta noin 10 vuoteen) ja pidemmälle lahonneeseen (=lahopuu vanhaa ja pidemmälle lahonnutta). TAI puukkotesti (1: ≤ 2 mm – 2: ≤ 2 cm – 3: > 2 cm tai kelopuu)
Organization	Organisaatio	Standardin vaatimusten noudattamisesta vastaava taho. Yleensä sertifikaatin hakija/-haltija, mutta termillä "organisaatio" voidaan viitata myös tahoon, jolle vastuu standardin vaatimusten noudattamisesta on siirretty sopimuksella, esimerkiksi urakoitsija. Lopullisen vastuun kantaa aina sertifikaatin hakija/-haltija (luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö), jonka toimintaan auditointi, mahdolliset poikkeamat ja riski sertifikaatin menettämisestä kohdistuu.
-	Tuhkalannoitus	Lannoite ei sisällä lisättyä typpeä.
-	Vesitalouden järjestelytoimenpiteet	Naveromätästyys tai ojitusmätästyys
Management plan	Metsätalouden yleissuunnitelma	Standardin toteuttamiseen liittyvät suunnitelmat
Management unit	Metsätalouksyksikkö	Yhden metsänomistajan päätöksenteon alla oleva metsätalousalue, jota auditoidaan ja jota sertifiointin vaatimukset koskevat.
Non-timber forest products (NTFP)	Luonnontuotteet	(Lista ei ole kattava vaan esimerkinomainen) <i>Jokamiehen oikeudella kerättävät:</i> Marjat, sienet, ei-rauhoitettut kasvilajit esim. villiyrtilit, ei-rauhoitettut käävät (mikäli puu ei vahingoitu keräämisestä), maahan pudonneet puiden osat (risut, kävyt) (Huom! Lahoppuun keruu on kielletty),. <i>Maanomistajan tekemänä/luvalla kerättävät/viljeltävät:</i> kääpien ympypäys (paikalliset kannat), ei-rauhoitettujen puiden osat ja tuotteet, kun ne ovat kasvavassa tai tuoreessa tuulen kaatamassa puussa (esim. kaarna, kuusenkerkät, pettu, mahla, pakuri, varvut, juuret, tuohi, kuoret, lehdet, niini, pihka, terhot, kävyt ja pähkinät), (Huom! Lahoppuun keruu on kielletty), luonnonvaraisten sienten viljely metsässä, hunajan tuotanto.
	Kasvatuslannoitus	Typpeä sisältävät lannoitukset kohteilla joilla ei ole todettu ravinne-epätasapainoa.
International Generic Indicator, (IGI)	Kansainvälinen yleisindikaattori	Kansainvälisellä tasolla sovittu yleisindikaattori. Kansallisella tasolla yleisindikaattori voidaan kääntää sellaisenaan kansalliseen standardiin, se voidaan jättää pois jos se ei ole relevantti (vaatii hyvät perustelut) tai sitä voidaan muokata Suomen oloihin sopivaksi.
Management activities	Metsätaloustoimet	

PERIAATE 1: LAKIEN NOUDATTAMINEN

Organisaation on noudatettava kaikkia sovellettavia lakeja, asetuksia ja kansallisesti ratifioituja kansainvälisiä sopimuksia ja yleissopimuksia.

- 1.1 Organisaation on oltava lakisääteisesti määritelty oikeushenkilö, joka on rekisteröity laillisesti, selkeästi, dokumentoidusti ja kiistämättömästi ja jolla on lain mukaan toimivaltaisen viranomaisen myöntämät kirjalliset valtuudet suorittaa tietyt toiminnot.**
- 1.1.1 Organisaation tulee osoittaa alueen: a) maanomistus tai b) käyttöoikeus.
- 1.2 Organisaation on osoitettava, että metsätalousyksikön oikeudellinen asema, mukaan lukien sen rajat sekä hallinta- ja käyttöoikeudet, on määritelty selkeästi.**
- Ei indikaattoreita tämän kriteerin alle.
- 1.3 Organisaatiolla on oltava lakisääteiset, organisaation ja metsätalousyksikön oikeudelliseen asemaan sopivat oikeudet toimia metsätalousyksikössä, ja sen on noudatettava tähän liittyviä lakisääteisiä velvoitteita, jotka on määritetty sovellettavissa kansallisissa ja paikallisissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa vaatimuksissa. Lakisääteisten oikeuksien on turvattava tuotteiden keruu ja/tai ekosysteemipalveluiden toimitus metsätalousyksiköstä. Organisaation on maksettava näihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvät lakisääteiset maksut.**
- 1.3.1 Kaikissa metsätalousyksikössä tehtävissä toimenpiteissä noudatetaan:
- 1) soveltuvia lakeja, säännöksiä ja hallinnollisia vaatimuksia;
 - 2) lakiin perustuvia oikeuksia ja tapaoikeutta; ja
 - 3) viranomaismääräyksiä.
- 1.3.2 Organisaatio maksaa kaikki sille kuuluvat verot ja maksut, jotka liittyvät metsänhoitoon ja metsien käyttöön. Tärkeimpiä ovat: puukauppaan liittyvä myyntivero, metsänhoitoon liittyvät arvonnisäverot ja työnantajamaksut.
- 1.4 Organisaation on kehitettävä ja toteutettava toimenpiteitä ja/tai sen on toimittava sääntelyvirastojen kanssa suojellakseen metsätalousyksikköä järjestelmällisesti luvattomalta tai laittomalta resurssien käytöltä, maksuilta ja muilta laittomilta toimilta.**
- 1.4.1 Ulkopuolisen tekemän luvattoman toimen tullessa organisaation tietoon, organisaatio ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, kuten ilmoittaa asianomaisille viranomaisille.
- 1.5 Organisaation on noudatettava sovellettavia kansallisia lakeja, paikallisia lakeja, ratifioituja kansainvälisiä yleissopimuksia ja pakollisia käytänteitä, jotka liittyvät metsätuotteiden kuljetukseen ja myymiseen metsätalousyksikössä ja -yksiköstä ja/tai niiden ensimmäiseen myyntitapahtumaan saakka.**

1.5.1 Noudatetaan puutavaran kuljetusta ja kauppaa koskevia lakeja ja asetuksia.

1.6 Organisaation on tunnistettava, ehkäistävä ja ratkottava kiistoja, jotka liittyvät lainsäädäntöön tai tapaoikeuteen ja jotka voidaan sovittaa oikeusistuimen ulkopuolella hyvissä ajoin yhteistyössä asianosaisten sidosryhmien kanssa.

1.6.1 M-L Organisaation tulee dokumentoida metsätaloustoimiin liittyvät ristiriitatilanteet ja niiden ratkaisuvaihe sekä ensisijaisesti pyrkiä saavuttamaan neuvotteluratkaisu kiistan osapuolten kanssa ja jos sitä ei saavuteta, ratkaista maanhallinta- ja käyttöoikeuskiistat laillisten prosessien kautta.

1.6.2 XS-S Organisaation tulee pyrkiä saavuttamaan neuvotteluratkaisu kiistan osapuolten kanssa ja jos sitä ei saavuteta, ratkaista maanhallinta- ja käyttöoikeuskiistat laillisten prosessien kautta.

1.6.3 L Organisaation tulee tunnistaa ne maan hallintaan ja käyttöoikeuksiin liittyvät kiistat, jotka voivat olla laajoja ja käsittää merkittävää joukkoa eturistiriitoja, sekä kuvata toimintamallit niiden ratkaisemiseksi siltä osin kuin ne kuuluvat organisaation päätösvaltaan.

1.6.4 Hallinta- ja käyttöoikeuksiin liittyvissä erimielisyyksissä pidättäydytään toimenpiteistä, kunnes erimielisyys on ratkaistu.

1.7 Organisaation on julkistettava sitoumus siitä, ettei se tarjoa tai vastaanota rahalahjuksia tai muita korruption muotoja, ja sen on noudatettava olemassa olevaa korruptionvastaista lainsäädäntöä. Korruptionvastaisen lainsäädännön puuttuessa organisaation on toteutettava muita korruptionvastaisia toimenpiteitä, jotka on suhteutettu metsätaloustoimien laajuuteen ja intensiteettiin sekä korruptionriskiin.

1.7.1 Organisaatio noudattaa Suomessa voimassa olevaa lainsäädäntöä koskien lahjusten antamista ja saamista.

1.8 Organisaation on osoitettava pitkäaikainen sitoumuksensa FSC-periaatteiden ja -kriteerien noudattamiseen metsätaloustoimissa sekä niihin liittyviin FSC-käytänteisiin ja -standardeihin. Julkilausuma tästä sitoumuksesta on liitettävä julkisesti ja vapaasti saatavilla olevaan asiakirjaan.

1.8.1 Sertifikaatin haltija allekirjoittaa julkisen sitoumuksen, jolla sitoutuu noudattamaan pitkäaikaisesti FSC:n periaatteita ja kriteereitä ja niihin liittyviä ohjeistuksia.

1.8.2 Sitoumuksen tulee olla maksutta saatavilla.

PERIAATE 2: TYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUDET JA TYÖEHDOT

Organisaation on ylläpidettävä tai edistettävä työntekijöiden sosiaalista ja taloudellista hyvinvointia.

Standardin vaatimukset on kirjoitettu koskemaan kaikkia työntekijöitä, myös niitä, jotka eivät ole suorassa työsuhteessa organisaatioon. Organisaatio vastaa aina siitä, että standardin vaatimukset työntekijöiden oikeuksista, työolosuhteista ja työehdoista täyttyvät, riippumatta työntekijän sopimuksen muodosta tai metsänomistuksen koosta. Organisaation vastuulla on varmistaa, että Suomen lakien ja standardin vaatimat työnantajan vastuut ja velvollisuudet tulee täytettyä silloinkin, kun se ei itse ole työnantaja. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi kirjaamalla vaatimuksia urakkasopimuksiin.

2.1 Organisaation on tuettava työelämän periaatteita ja oikeuksia kahdeksaan työvoimaa koskevaan Kansainvälisen työjärjestön ILO:n (*International Labour Organization*) perussopimukseen pohjautuvan, ILO:n työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia koskevan julistuksen (1998) määritelmien mukaisesti.

ILO Fundamental Conventions:

Forced Labour Convention, 1930 (No. 29) and its supplementing Protocol of 2014
Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948 (No. 87)

Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949 (No. 98)

Equal Remuneration Convention, 1951 (No. 100)

Abolition of Forced Labour Convention, 1957 (No. 105)

Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958 (No. 111)

Minimum Age Convention, 1973 (No. 138)

Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182)

2.1.1 Organisaatio noudattaa työsuhteissa kansallista työlainsäädäntöä ja muita työnantaja ja työntekijöitä sitovia säännöksiä ja viranomaismääräyksiä.

2.1.2 Työaikaa ja vuosilomia seurataan ja työstä maksetaan lakien ja työehtosopimusten mukaan.

Indikaattorin huomautuksiin kaksi esitystä:

A.

HUOM. Työaikalain (605/1996) 37 §:n mukaan työnantajan on kirjattava tehdyt työtunnit ja niistä suoritettavat korvaukset työntekijöittäin. Työaikalain 2 ja 39 §:ssä mainitaan ne ryhmät, joihin lakia ei sovelleta. Työehtosopimuksella voidaan sopia poikkeuksia työaikaan liittyviin määräyksiin Työaikalain 40 §:n sallimissa rajoissa. Työneuvoston lausunnon (1423/07) mukaan työaikalain ulkopuolelle jäävällä henkilöllä täytyy olla työtehtäviensä puolesta työnantajaorganisaation muiden jäsenten asemaa, tehtäviä tai työehtoja koskevaa ohjaus- tai päätäntävaltaa. Työaikalain piirissä oleville ei voida työsopimuksella sopia kiinteistä ylityökorvauksista, vaan työnantajan on maksettava työaikalain mukaisesti ylityökorvaukset.

B.

Indikaattoriin ei tule huomautusta.

- 2.1.3 Työsopimukset laaditaan kirjallisesti ja työnantaja arkistoi ne.
- 2.1.4 L Työsopimusten, työehtosopimusten ja edellä mainitun lainsäädännön rikkomuksista tuomioistuinten antamat päätökset sekä viranomaisten lausunnot tai rikkomuksista tehdyt sopimukset dokumentoidaan.
- 2.1.5 Urakan tai työnteon alkaessa työnantajan taikka tilaajan on varmistuttava, että hänen sopimuskumppaninaan olevaa ulkomaalaista työn toteuttajaa taikka työntekijää on informoitu hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan työntekijänä Suomessa ja työhön perehdyttäminen on suoritettu.
- 2.1.6 Tarjouksia pyydettyä tai urakointisopimuksia tehtäessä on varmistettava tilaajavastuulain velvoittamalla tavalla, että työn- ja urakanantajat ovat maksaneet verot sekä sosiaaliturva- ja työeläkemaksut. Urakoinnin aikana on varmistettava, että alihankkijat ja heille työvoimaa vuokraavat yritykset maksavat verot sekä sosiaaliturva- ja työeläkemaksut sekä noudattavat työ- ja sosiaalilainsäädäntöä, työehtosopimuksia sekä lakia ulkomaalaisen työvoiman käytöstä.
- 2.1.7 Organisaatio noudattaa työsuhteissa voimassa olevia työehtosopimuksia.
- 2.1.8 Työmarkkinoilla tai ammatin harjoittamisen yhteydessä ei saa esiintyä syrjintää. Viite: Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 7 § 1–2 momentti, 8 § 14 momentti; Työsopimuslaki 55/2001 2 luku 2 § ja Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986 6 §.
- 2.1.9 Organisaatio sallii työntekijöille yhdistymisvapauden ja oikeuden kuulua ammattiyhdistyksiin.
- 2.1.10 Alaikäisiä työntekijöitä koskevaa lainsäädäntöä noudatetaan. Työnteko ei saa häiritä koulunkäyntiä eikä olla haitallista terveydelle tai kehitykselle. Erityisesti silloin kun lapsia koskee oppivelvollisuus, heidän tulee työskennellä vain kouluaikojen ulkopuolella ja lainmukaisten työaikojen puitteissa.

HUOM. 1. Palkkauksessa noudatettava sovellettavan työehtosopimuksen määräyksiä.

HUOM. 2. Työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen sopimien nuorten työllistymistä tukevien ohjelmien ehtoja noudatetaan.

2.2 Organisaation on edistettävä sukupuolten tasa-arvoa työelämäkäytännöissä, koulutusmahdollisuuksissa, työsopimusten solmimisessa, sitouttamisprosesseissa sekä metsätaloustoimissa.

- 2.2.1 Tasa-arvon edistämiseksi työelämässä työnantajan tulee, ottaen huomioon käytettävissä olevat voimavarat ja muut asiaan vaikuttavat seikat:
- 1) toimia siten, että avoinna oleviin tehtäviin hakeutuisi sekä naisia että miehiä;
 - 2) edistää naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin sekä luoda heille yhtäläiset mahdollisuudet uralla etenemiseen;
 - 3) edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työehdoissa, erityisesti palkkauksessa;
 - 4) kehittää työoloja sellaisiksi, että ne soveltuvat sekä naisille että miehille;
 - 5) helpottaa naisten ja miesten osalta työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota etenkin työjärjestelyihin; ja
 - 6) toimia siten, että ennakolta ehkäistään sukupuoleen perustuva syrjintä.

- 2.2.2 Organisaation on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista työpaikalla ja työpaikan tarpeet huomioon ottaen kehitettävä työoloja sekä niitä toimintatapoja, joita noudatetaan henkilöstöä valittaessa ja henkilöstöä koskevia ratkaisuja tehtäessä.
- 2.2.3 Organisaation, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.
- 2.2.4 Organisaation, jonka palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää, on laadittava vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan tasa-arvoa edistävät toimet.
- 2.2.4.1 Jos palkkaeroille ei ole hyväksyttävää syytä, organisaation on ryhdyttävä asianmukaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.
- 2.2.5 Työntekijöillä tulee olla oikeus lakisääteisten perhevapaiden käyttöön, eikä tämän oikeuden käyttämisellä saa olla kielteisiä vaikutuksia työntekijän asemaan.
- 2.2.6 Perhevapaisiin liittyvissä käytännöissä noudatetaan työsopimuslainsäädäntöä.
- 2.2.7 Organisaatio ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.
- 2.2.8 L Organisaatiolla on seksuaalisen häirinnän tai sukupuoleen, aviosäätyyn, vanhemmuuteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän raportointiin ja torjuntaan lainsäädännön edellyttämiä luottamuksellisia ja tehokkaita keinoja.
- 2.3 Organisaation on toteutettava työterveys- ja turvallisuuskäytänteitä suojellakseen työntekijöitä työturvallisuus- ja terveysriskeiltä. Näiden käytänteiden on vastattava ILO:n työterveyttä ja -turvallisuutta metsäalalla koskevan käytännesäännön suosituksia tai ylittävä ne suhteutettuna metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja riskeihin.**
- 2.3.1 Työturvallisuuslaki ja sen nojalla annetut työpaikkaa koskevat säännökset on pidettävä työntekijöiden nähtävillä työpaikalla.
- 2.3.2 Organisaatio seuraa työtapaturmia ja selvittää tapahtuneiden työtapaturmien syyt lainsäädännön edellyttämällä tavalla.
- 2.3.3 Organisaatio tunnistaa ja arvioi ennalta työturvallisuus- ja työterveysriskejä. Organisaatio kehittää käytäntöjä tapahtuneiden tapaturmien välttämiseksi.
- 2.3.4 Organisaatio ylläpitää tilastoa poissaoloon johtaneista työtapaturmista ja niiden taajuudesta työsuojelulain edellyttämällä tavalla.
- 2.3.5 Organisaatio varmistaa, että työntekijöillä on käytettävissään lakisääteiset turvavarusteet, ja niiden käyttö on ohjeistettu ja työnantaja valvoo käyttöä.
- 2.4 Organisaation on maksettava metsäalan vähimmäisstandardeja vastaavaa tai ylittävää palkkaa tai muiden tunnettujen metsäalan palkkasopimusten tai toimeentuloon riittävän palkan mukaista tai ne ylittävää palkkaa, mikäli se on korkeampi kuin lakisääteinen minimipalkka. Edellä mainittujen puuttuessa**

organisaation on työntekijöitä osallistaen kehitettävä mekanismeja toimeentuloon riittävän palkan määrittämiseen.

2.4.1 Palkkojen tulee olla vähintään työnantajaa sitovien työehtosopimusten määrittämällä minimitasolla.

2.4.2 Organisaatio maksaa palkat ja muut maksut työnantajaa sitovien työehtosopimusten mukaisesti ja ajallaan.

2.5 Organisaation on osoitettava, että työntekijät saavat työhön liittyvää koulutusta ja valvontaa voidakseen turvallisesti ja tehokkaasti toimeenpanna standardin toteuttamiseen liittyviä suunnitelmia ja kaikkia metsätaloustoimia.

2.5.1 Organisaatio vastaa siitä, että palkattujen työntekijöiden koulutus, ammattitaito ja työnohjaus riittävät työtehtävien toteuttamiseen.

2.5.2 Organisaatio ylläpitää ajantasaista tietoa työntekijöidensä koulutuksesta.

2.5.3 Organisaatio antaa palkkaamalleen työntekijälle tarvittavat tiedot ja tarvittaessa ohjausta tai koulutusta työn tekemiseksi laadukkaasti ja turvallisesti.

2.6 Organisaatiolla on työntekijöiden kanssa kehitetyt mekanismit, joilla ratkotaan epäkohtia ja tarjotaan asianmukainen korvaus työntekijöille silloin, kun organisaatiossa työskentelyn aikana heiltä häviää tai vahingoittuu omaisuutta tai he sairastuvat ammattitautiin tai saavat työperäisen vamman.

2.6.1 Organisaation on vakuutettava työntekijänsä työtapaturma- ja ammattitautilain edellyttämällä tavalla.

2.6.2 Organisaatio noudattaa työsuojelu-, työturvallisuus- ja työterveyshuoltolainsäädäntöä sekä niiden perusteella tehtyjä sopimuksia ja viranomais määräyksiä.

2.6.3 Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.

2.6.4 Työntekijällä on oikeus lainmukaiseen korvaukseen esinevahingoissa sekä työtapaturma- tai ammattitautitapauksissa.

PERIAATE 3: ALKUPERÄISKANSOJEN OIKEUDET

Organisaation on tunnistettava ja säilytettävä alkuperäiskansojen lakisääteiset ja tavanomaiset oikeudet niiden maiden, alueiden ja resurssien omistajuuteen, käyttöön ja hallintaan, joita metsätaloustoimet koskevat.

Luonnoksessa on kolmelle eri omistajaryhmälle erilaiset vaatimukset. Omistajaryhmät: valtio metsänomistajana, muut yli 1 000 hehtaaria omistavat organisaatiot ja alle 1 000 hehtaaria omistavat.

Tässä periaatteessa ei ole työryhmän neuvottelun tuloksena saatuja indikaattoreita vaan kaksi eri esitystä eri kamareilta. Lisäksi tekstissä on alleviivattu sanoja ja asiakokonaisuuksia, joista esityksen tehneessä kamarissa ei ole yhteistä kantaa. Kuulemisessa haetaan perusteltua palautetta molemmille esityksille kompromissiratkaisun pohjaksi, jotta seuraavaan luonnokseen saadaan neuvoteltua kamareiden yhteinen esitys indikaattoreiksi.

3.1 Organisaation on tunnistettava alkuperäiskansat, joita metsätaloustoimien alueella on tai joihin metsätaloustoimet vaikuttavat. Organisaation on näitä alkuperäiskansoja osallistamalla tunnistettava heidän hallintaoikeutensa, heidän oikeutensa saada haltuunsa ja käyttää metsäresursseja ja ekosysteemipalveluja sekä heidän tavanomaiset oikeutensa ja lakisääteiset oikeutensa ja velvollisuutensa, joita metsätaloustoimissa sovelletaan. Organisaation on myös tunnistettava alueet, joilla nämä oikeudet ovat kiistanalaisia.

3.1.1 Indigenous Peoples that may be affected by management activities are identified.

3.1.1 Kaksi esitystä:

A.

Saamelaiset on Suomen ainoa alkuperäiskansa.

Viite: Suomen perustuslaki 17 § 3 momentti.

B.

Organisaatio tunnistaa alueella olevat saamelaisyhteisöt, joita ovat paliskunnat, saamelaiskäräjät sekä kolttien kyläkokous.

3.1.2 Through culturally appropriate engagement with the Indigenous Peoples identified in 3.1.1, the following are documented and/or mapped:

- 1) Their legal and customary rights of tenure;*
- 2) Their legal and customary access to, and use rights, of the forest resources and ecosystem services,*
- 3) Their legal and customary rights and obligations that apply;*
- 4) The evidence supporting these rights and obligations;*
- 5) Areas where rights are contested between Indigenous Peoples, governments and/or others;*
- 6) Summary of the means by which the legal and customary rights and contested rights, are addressed by The Organization; and*
- 7) The aspirations and goals of Indigenous Peoples related to management activities, Intact Forest Landscapes and Indigenous cultural landscapes.*

3.1.2 Kaksi esitystä:

A.

B.

Valtio

Saamelaisia osallistetaan kulttuuriin sopivalla tavalla ja merkitään asiakirjoihin tai karttoihin:

- 1) Paliskunnat, ja joissakin paliskunnissa myös tokkakunnat ovat saamelaisen poronhoidon harjoittamiseen organisoituneita saamelaisyhteisöjä, joiden vapaan, tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen (FPIC) saaminen harjoitettavalle metsätaloudelle on edellytys FSC-sertifioinnille silloin, kun metsätaloudella voidaan katsoa olevan merkittäviä vaikutuksia poronhoitoon.
- 2) Poronhoitoyhteisöjen maankäytön nykytilanne paikkatietoanalyseineen. Poronhoitoyhteisöjen oikeudet määritellään kumulatiivisten vaikutusten arvioinnissa, jossa tarkastellaan muun maankäytön vaikutukset käytettävissä oleviin laidunvaroihin poronhoitoyhteisötasolla. (HUOM. Kamarin sisällä kumulatiivisten vaikutusten arvioinnin vaihtoehdoksi on esitetty valtion luonnonvarasuunnittelun kehittämistä.) Metsätalous ei saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa –tarkasteltuna yhdessä muun maankäytön vaikutusten kanssa- poronhoidon käytettävissä oleviin laidunvaroihin tai muihin keskeisiin harjoittamisen edellytyksiin kuten useat saamelaisia turvaavat perusoikeudet määrittelevät.
- 3) Valtion metsät ja muut valtion alueet. Näissä saamelaisella poronhoidolla on perusoikeuksien kautta ensisijainen käyttöoikeus. Kumulatiivinen kokonaisvaikutus poronhoitoyhteisötasolla ei saa ylittää vähäistä suuremman haitan kynnystä. Mikäli kynnyksen voidaan perustellusti katsoa ylittyvän suunnittelukaudella jo muiden maankäyttömuotojen toimesta, valtion mailla voidaan harjoittaa vain sellaista metsätaloutta, joka parantaa porolaidunten tilaa.
- 4) Lakiin perustuvat ja perinteiset oikeudet käyttää metsävaroja ja ekosysteemipalveluita.
- 5) Voimassa olevat lakiin perustuvat ja perinteiset oikeudet ja velvollisuudet.
- 6) Oikeuksia ja velvollisuuksia tukevat todisteet.
- 7) Alueet, joilla saamelaisilla yhteisöillä on kiistaa oikeuksista hallinnon ja/tai muiden tahojen kanssa. Kiista-alueet käsittävät sekä oikeudessa käsittelyssä olevat kiistakohteet sekä saamelaisten yhteisöjen itsensä kartalle piirtämät alueet. Saamelaiset yhteisöt ovat Saamelaiskäräjät, kolttien kyläkokous, paliskunnat tai tokkakunnat.

Organisaatio, jonka alueella tapahtuu saamelaista poronhoitoa, selvittää yhteistyössä saamelaisten poronhoidon edustajien kanssa ne oikeudet, joihin metsätalous merkittävästi vaikuttaa. Neuvotteluissa huomioidaan seuraavat asiat:

- a) Oikeudelliset ja perinteiset oikeudet käyttää maata, vettä, metsää, luonnonvaroja ja ekosysteemipalveluja
- b) Kuinka sertifikaatinhaltija ottaa huomioon alkuperäiskansan oikeudet.

- 8) Tiivistelmä siitä, kuinka organisaatio ottaa huomioon lakiin perustuvat, perinteiset ja kiistanalaiset (*engl. contested*) oikeudet.
- 9) Saamelaisten tavoitteet verrattuna käsittelytoimenpiteisiin, IFL-alueisiin ja saamelaisten kulttuurimaisemiin.

L (yli 1000 ha omistajat)

Saamelaisia osallistetaan kulttuuriin sopivalla tavalla ja merkitään asiakirjoihin tai karttoihin:

- 1) Paliskunnat, ja joissakin paliskunnissa myös tokkakunnat, ovat saamelaisen poronhoidon harjoittamiseen organisoituneita saamelaisyhteisöjä, joiden vapaan, tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen (FPIC) saaminen harjoitettavalle metsätaloudelle on edellytys FSC-sertifioinnille silloin, kun metsätaloudella voidaan katsoa olevan merkittäviä vaikutuksia poronhoitoon.
- 2) Poronhoitoyhteisöjen maankäytön nykytilanne.
- 3) Lakiin perustuvat ja perinteiset oikeudet käyttää metsävaroja ja ekosysteemipalveluita.
- 4) Voimassa olevat lakiin perustuvat ja perinteiset oikeudet ja velvollisuudet.
- 5) Oikeuksia ja velvollisuuksia tukevat todisteet.
- 6) Alueet, joilla saamelaisilla yhteisöillä on kiistaa oikeuksista hallinnon ja/tai muiden tahojen kanssa. Kiista-alueet käsittävät sekä oikeudessa käsitellyssä olevat kiistakohteet sekä saamelaisten yhteisöjen itsensä kartalle piirtämät alueet. Saamelaiset yhteisöt ovat Saamelaiskäräjät, kolttien kyläkokous, paliskunnat tai tokkakunnat.
- 7) Tiivistelmä siitä, kuinka organisaatio ottaa huomioon lakiin perustuvat, perinteiset ja kiistanalaiset (*engl. contested*) oikeudet.
- 8) Saamelaisten tavoitteet verrattuna käsittelytoimenpiteisiin, IFL-alueisiin ja saamelaisten kulttuurimaisemiin.

S (1000 ha ja alle omistavat)

Saamelaisyhteisöihin, joihin metsätaloustoimilla voidaan vaikuttaa, ollaan yhteydessä dokumentoidusti. Asiakirjoihin ja/tai karttoihin merkitään:

- 1) Yhteydenpidon tapa.
- 2) Poronhoitoyhteisöjen maankäytön nykytilanne organisaation metsätalousalueella.

- 3) Lakiin perustuvat ja perinteiset oikeudet käyttää metsävaroja ja ekosysteemipalveluita.
- 4) Voimassa olevat lakiin perustuvat ja perinteiset oikeudet ja velvollisuudet.
- 5) Alueet, joilla saamelaisilla yhteisöillä on kiistaa oikeuksista hallinnon ja/tai muiden tahojen kanssa. Kiista-alueet käsittävät sekä oikeudessa käsitellyssä olevat kiistakohteet sekä saamelaisten yhteisöjen itsensä kartalle piirtämät alueet. Saamelaiset yhteisöt ovat Saamelaiskäräjät, kolttien kyläkokous, paliskunnat tai tokkakunnat.
- 6) Tiivistelmä siitä, kuinka organisaatio ottaa huomioon lakiin perustuvat, perinteiset ja kiistanalaiset (*engl. contested*) oikeudet.
- 7) Saamelaisyhteisöjen organisaatiolle ilmaisemat tavoitteet verrattuna käsittelytoimenpiteisiin, IFL-alueisiin ja saamelaisten kulttuurimaisemiin.

3.2 Organisaation on tunnustettava ja säilytettävä alkuperäiskansojen lakisäätteiset ja tavanomaiset oikeudet kontrolloida metsätaloustoimia metsätalousyksikössä tai siihen liittyen siinä määrin kuin on tarpeen heidän oikeuksiensa, resurssiensa, maittensa ja alueittensa suojelemiseksi. Alkuperäiskansojen metsätaloustoimiin liittyvän kontrolloikeuden siirto (*delegation by indigenous peoples of control over management activities*) kolmansille osapuolille edellyttää vapaaehtoista tietoon perustuvaa ennakkosuostumusta.

Huomautuksiin kaksi esitystä:

<p>A.
HUOM. 1. Kriteerin viimeinen lause ongelmallinen, sillä Suomessa saamelaisilla ei kansana ole omaa maanomistusta. Maita hallinnoi Metsähallitus. Näin ollen "<i>Delegation by indigenous peoples of control over management activities</i>" ei ole relevantti Suomessa.</p> | <p>B.
Tähän kohtaan ei lisätä huomautuksia.</p> |
|---|---|

HUOM. 2. Kuulemisessa ja neuvotteluissa otetaan huomioon poronhoidon vuodenkierto. Mikäli saamelaisten edustaja ei halua neuvotella kohtuullisen ajan sisällä (3 kk), katsotaan, että hän ei halua käyttää FPIC-oikeuttaan.

3.2.1 Through culturally appropriate engagement Indigenous Peoples are informed when, where and how they can comment on and request modification to management activities to the extent necessary to protect their rights, resources, lands and territories.

3.2.1 Kaksi esitystä:

A.	B.

L Organisaation, jolla on yli 10 000 ha maata saamelaisten kotiseutualueella, tulee kuulla Saamelaiskäräjiä, kolttakokousta ja paliskuntia suunniteltaessa metsätaloustoiminnan mitoitusta ja merkittäviä maankäyttöpäätöksiä (esim. valtion maiden luonnonvarasuunnitelmat). Saamelaisten kannanotot tulee kirjata, samoin kuin se, miten ne on suunnitelmissa otettu huomioon.

Organisaatio tiedottaa saamelaisyhteisöille viiveettä metsätaloustoimenpiteistä, metsätaloussuunnitelmiin halutuista muutoksista sekä kaikista muista organisaation tiedossa olevista saamelaiseen poronhoitoon vaikuttavista asioista. Tarvittavista toimista sovitaan indikaattorissa 3.3.1 B kuvatun sopimuksen mukaisesti.

S Organisaation, jolla on saamelaisten kotiseutualueella yli 1000 ha maata tietyn paliskunnan alueella, tulee tarjota kyseiselle paliskunnalle mahdollisuus kertoa näkökantansa metsätaloussuunnitelmaan. Kananotot tulee kirjata, samoin kuin se, miten ne on suunnitelmissa otettu huomioon.

3.2.2 *The legal and customary rights of Indigenous Peoples are not violated by The Organization.*

3.2.2 Kaksi esitystä:

A. Organisaatio ei loukkaa saamelaisten laillisia ja perinteisiä oikeuksia. Poronhoitoyhteisöjen kanssa solmitussa sopimuksessa (3.3.1 B) määritellään saamelaista poronhoitoa koskevat oikeudet samoin kuin kriteerit sille, mikä katsotaan näiden oikeuksien loukkaukseksi. Tämä sopimusvaade ei koske pienmetsänomistajia.

B. Metsätalouden harjoittajan suunnitelmat ja hankkeet on laadittava siten, etteivät ne olennaisesti heikennä saamelaisten mahdollisuuksia harjoittaa heille alkuperäiskansana kuuluvia oikeuksia harjoittaa perinteisiä elinkeinoja.

3.2.3 *Where evidence exists that legal and customary rights of Indigenous Peoples related to management activities have been violated the situation is corrected, if necessary, through culturally appropriate engagement and/or through the dispute resolution process as required in Criteria 1.6 or 4.6.*

3.2.3 Kaksi esitystä:

A. Organisaation tulee dokumentoida metsätaloustoimiin liittyvät ristiriitatilanteet ja niiden ratkaisuvaihe sekä ensisijaisesti pyrkiä saavuttamaan neuvotteluratkaisu kiistan osapuolten kanssa.

B. Mikäli käy ilmi, että alkuperäiskansan edustajien laillisia ja perinteisiä oikeuksia on loukattu käsittelytoimenpiteissä, tilanne korjataan tarpeen vaatiessa kulttuuriin sopivan osallistamisen kautta tai kriteerien 1.6 tai 4.6 vaatimusten mukaisella sovittelumenettelyllä (*engl. dispute resolution process*).

Menettelyistä näissä tilanteissa sovitaan tarkemmin kunkin poronhoitoyhteisön kanssa solmitussa sopimuksessa (3.3.1 A).

3.2.4 *Free, prior and informed consent is granted by Indigenous Peoples prior to management activities that affect their identified rights through a process that includes:*

- 1) *Ensuring Indigenous Peoples know their rights and obligations regarding the resource;*

- 2) *Informing the Indigenous Peoples of the value of the resource, in economic, social and environmental terms;*
- 3) *Informing the Indigenous Peoples of their right to withhold or modify consent to the proposed management activities to the extent necessary to protect their rights, resources, lands and territories; and*
- 4) *Informing the Indigenous Peoples of the current and future planned forest management activities.*

3.2.4 Kaksi esitystä:

A.

Valtio

Kultakin niistä saamelaisyhteisöistä, joihin metsätaloustoimet vähäistä suuremmassa määrin vaikuttavat, tulee saada vapaa, tietoon perustuva ennakkosuostumus (FPIC) ennen sellaisia käsittelytoimenpiteitä, jotka vaikuttavat sen tunnistettuihin oikeuksiin.

Suostumuksenantomenettelyssä luodaan saamelaisyhteisölle tietopohja luonnonvaroihinsa ja niihin liittyviin oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa. Tämä tietoisuus varmistetaan tekemällä kumulatiivisten vaikutusten arviointi saamelaisyhteisön alueella. (HUOM! Kamarin sisällä kumulatiivisten vaikutusten arvioinnin vaihtoehdoksi on esitetty valtion luonnonvarasuunnittelun kehittämistä.) Tämän vaikutusten arvion tekevät olosuhteet tuntevat asiantuntijat yhdessä poronhoitajien kanssa yhdistäen saatavilla olevaa paikkatietoa perinnetietoon. Työn vaiheet poronhoitoyhteisöjen kohdalla ovat:

- 1) Luodaan paliskunta- tai tokkakuntakohtainen paikkatietoaineisto analyseineen poronhoitajien käyttöön yhteisön nykytilanteesta sisältäen kaikki tutkittavan yhteisön metsäalueet omistajasta riippumatta:
 - a. Metsärakenne, hakatut/häiriityt ja häiriöttömät metsäalueet/-kuviot
 - b. Infrastruktuurin häiriöt: kylät, rakennukset, tiet, kelkkareitit, sähköjakeluverkot
 - c. Matkailun häiriöt: kelkkasafareitit, koiravaljakot, matkailualueet tms.

Muu toiminta: kaivokset, kullankaivuu

- 2) Pohjakartan perustamisen jälkeen poronhoitajat arvottavat häiriintyneiden alueiden arvot laidunkäytössä ja kartoittavat pitkän tähtäimen tavoitteet alueiden käyttöön.
- 3) Rakennetaan malli varsinkin jäkälä- ja luppolaitumien muuttumisesta metsärakenteen funktiona.
- 4) Lisätään paikkatietoon tulevat maankäyttösuunnitelmat valtion hallinnoimilla alueilla vähintään 10 vuoden ajalle ja suurten metsänomistajien alueilla 5 vuoden ajalle. Tästä tuotetaan uusi kartta ja paikkatietoanalyysi tulevaisuuden kehitys huomioiden, jossa on käytetty pohjana kohdan 2. poronhoitajien tietoja.
- 5) Poronhoitajat saavat eteensä arvioitavaksi karttoineen ja paikkatietoanalyseineen ainakin kaksi maankäyttövaihtoehtoa:

B.

Tässä esityksessä kaksi alaindikaattoria:

3.2.4.1 Metsätalouden harjoittajan tulee laaja-alaisissa kysymyksissä, joilla voi olla huomattavia vahingollisia vaikutuksia saamelaiskulttuuriin, neuvotella yhteisymmärrykseen pyrkien saamelaiskäräjien ja kolttien kyläkokouksen kanssa. Tämä koskee metsätalouden mitoitukseen ja maankäyttöön liittyviä suunnitelmia, kuten valtion maiden luonnonvarasuunnitelmia, sekä yhteistoimintamenettelyjä koskevia sopimuksia.

3.2.4.2 Metsätalouden harjoittajan tulee pyrkiä saamelaisalueen paliskuntien kanssa yhteistoimintamenettelyjä ja tärkeitä laidunalueita koskeviin sopimuksiin, joiden sisältö määräytyy kyseisen paliskunnan alueen metsätalouden mitoituksen ja paliskunnan poronhoitojärjestelyjen erityispiirteiden perusteella.

a. Toimenpiteistä pidättäydytään ja nykytilanne jäädytetään.

b. Suunnitellut toimenpiteet tehdään

Tästä vaikutusten arvioinnista saatavaa tietoa ei saa käyttää toisissa prosesseissa ilman poronhoitoyhteisöjen suostumusta.

L (yli 1000 ha omistavat)

Kultakin niistä saamelaisyhteisöistä, joihin metsätaloustoimet merkittävästi vaikuttavat, tulee saada vapaa, tietoon perustuva ennakkosuostumus (FPIC) ennen sellaisia käsittelytoimenpiteitä, jotka vaikuttavat sen tunnistettuihin oikeuksiin.

Suostumuksenantomenettely voi olla joko

kumulatiivinen vaikutusten arvio tai saamelaisyhteisön ja organisaation välinen **sopimus metsien käytöstä**.

Kumulatiivinen vaikutusten arvio: tällä luodaan saamelaisyhteisölle tietopohja luonnonvaroihinsa ja niihin liittyviin oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa. Tämän vaikutusten arvion tekevät olosuhteet tuntevat asiantuntijat yhdessä poronhoitajien kanssa yhdistäen saatavilla olevaa paikkatietoa perinnetietoon. Työn vaiheet poronhoitoyhteisöjen kohdalla ovat:

- 1) Luodaan organisaation alueesta paikkatietoaineisto analyseineen poronhoitajien käyttöön nykytilanteesta:
 - a. Metsärakenne, hakatut/häiriytyt ja häiriöttömät metsäalueet/-kuviot
 - b. Infrastruktuurin häiriöt: kylät, rakennukset, tiet, kelkkareitit, sähköjakeluverkot
 - c. Matkailun häiriöt: kelkkasafareitit, koiravaljakot, matkailualueet, tms.
 - d. Muu toiminta: kaivokset, kullankaivuu
- 2) Pohjakartan perustamisen jälkeen poronhoitajat arvottavat häiriintyneiden alueiden arvot laidunkäytössä ja kartoittavat pitkän tähtäimen tavoitteet alueiden käyttöön.
- 3) Rakennetaan malli varsinkin jäkälä- ja luppolaitumien muuttumisesta metsärakenteen funktiona.
- 4) Lisätään paikkatietoon tulevat maankäyttösuunnitelmat valtion hallinnoimilla alueilla vähintään 10 vuoden ajalle ja suurten metsänomistajien alueilla 5 vuoden ajalle. Tästä tuotetaan uusi kartta ja paikkatietoanalyysi tulevaisuuden kehitys huomioiden, jossa on käytetty pohjana kohdan 2. poronhoitajien tietoja.
- 5) Poronhoitajat saavat eteensä arvioitavaksi kartoineen ja paikkatietoanalyseineen ainakin kaksi maankäyttövaihtoehtoa:
 - a. Toimenpiteistä pidättäydytään ja nykytilanne jäädytetään.
 - b. Suunnitellut toimenpiteet tehdään

Tästä vaikutusten arvioinnista saatavaa tietoa ei saa käyttää toisissa prosesseissa ilman poronhoitoyhteisöjen suostumusta.

Sopimus metsien käytöstä organisaation ja

saamelaisyhteisön välillä: Saamelaisten kotiseutualueella metsätalous ei saa aiheuttaa haittaa poronhoidolle tai heikentää tärkeitä laidunalueita. Tämän turvaamiseksi organisaatio ja kyseessä oleva saamelaisyhteisö sopivat seuraavista toimenpiteistä:

- a) tärkeiden laidunmetsien jättäminen hakkuiden ulkopuolelle
- b) maanmuokkaukset metsälain puitteissa
- c) kesäteiden rakentaminen
- d) toimet poronhoidon kannalta tärkeiden rakenteiden ympäristössä (aidat, erotusalueet)
- e) maanvuokraus, uudet moottorikelkkaurat ja muu huomattavaa maankäyttöä.

S (alle 1000 ha omistavat)

Pienmetsänomistajille ei ole 3.2.4 -IGIä vastaavaa vaatimusta.

3.2.5 Where the process of Free Prior and Informed Consent has not yet resulted in an FPIC agreement, the Organisation and the affected Indigenous Peoples are engaged in a mutually agreed FPIC process that is advancing, in good faith and with which the community is satisfied.

3.2.5 Kaksi esitystä:

A.

Jos yhteisymmärrystä (FPIC) metsätalouden mitoituksesta ei ole saavutettu, kaikki osapuolet sitoutuvat neuvotteluprosessiin (FPIC), jossa hyvässä hengessä pyritään sovittamaan yhteen metsätalouden ja saamelaisen poronhoidon edellytykset.

B.

Missä vapaa, tietoon perustuva ennakkosuostumuksen mukaisen prosessin tuloksena ei vielä ole syntynyt FPIC-sopimusta, organisaatio ja saamelaisyhteisö, johon käsittelytoimenpiteet vaikuttavat, sitoutuvat yhteisesti sovittuun, edistyvään FPIC-prosessiin, joka toteutetaan vilpittömässä mielessä ja johon yhteisö on tyytyväinen. Prosessista tehdään erillinen sopimuksensa.

Pienmetsänomistajille ei ole 3.2.5 -IGIä vastaavaa vaatimusta.

3.3 Mikäli metsätaloustoimiin liittyvä kontrolli siirretään, on vapaaehtoisen tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen kautta solmittava sitova sopimus organisaation ja alkuperäiskansojen välillä. Sopimuksessa on määritettävä sen kesto, uudelleenneuvottelun, uusimisen ja päättämisen ehdot, taloudelliset ehdot sekä muut ehdot. Sopimuksessa on säädettävä alkuperäiskansojen oikeudesta valvoa sitä, että organisaatio noudattaa sopimuksen ehtoja.

Huomautuksiin kaksi esitystä:

A.

HUOM. 1. Ks. Krit 3.1. Kyse ei ole siitä, että saamelaiset luovuttaisivat metsätalouden harjoittajalle oikeuden toimia maillaan, vaan metsätalouden harjoittaminen perustuu lakisääteiseen järjestelmään. Tämän vuoksi kriteeriä määrittelyä ”*delegation of control over management activities*” ei voi ottaa huomioon indikaattoreissa.

B.

Tähän kohtaan ei lisätä huomautuksia.

HUOM. 2. Metsätalouden toimenpiteitä ei tehdä ennen kuin yhteisneuvotteluprosessi on suoritettu. Saamelaiset voivat olla antamatta suostumustaan toimenpiteeseen, jos saamelaisten perinteiset tai lailliset oikeudet ovat uhattuna tavalla, joka tekee mahdottomaksi poronhoidon yhteisneuvotteluprosessin jälkeen.

3.3.1 *Where control over management activities has been granted through Free Prior and Informed Consent based on culturally appropriate engagement, the binding agreement contains the duration, provisions for renegotiation, renewal, termination, economic conditions and other terms and conditions.*

3.3.1 Kaksi esitystä:

A.

Yhteisesti sovitut asiat kirjataan sitovaan sopimukseen, joka sisältää sopimuksen keston, uudelleenneuvottelun ehdot, edellytykset ja uudistamisen, taloudelliset ja muut ehdot sekä kuinka sopimuksen toteutumista seurataan.

B.

M-L

Mikäli metsätaloustoimien päätösvalta (*engl. control over management activities*) on luovutettu vapaaehtoisella ja tietoisella ennakkosuostumuksella kulttuuriin sopivan sitouttamisen kautta, tehdään sitova sopimus, joka sisältää keston, uudelleenneuvottelun ehdot, uudistamisen, raukeamisen/päätymisen (*engl. termination*), taloudelliset ehdot ja muut ehdot.

Aikaisemmissa indikaattoreissa kuvattu suostumus kirjataan poronhoitoyhteisöjen kohdalla organisaation ja kunkin poronhoitoyhteisön väliseksi sopimukseksi korkeintaan sille ajalle, jolla kumulatiivisten vaikutusten arviointi on suoritettu. Sopimukseen tulee kirjata mm.

- Menettelyt, jos toteutunut maankäyttö poikkeaa sopimusaikana huomattavasti kumulatiivisten vaikutusten arvioinnissa ennakoitusta
- Mahdollisimman tarkkaan poronhoitoyhteisön menetelmälliset (mm. maankäytön päätöksentekoon liittyvät) ja materiaaliset (mm. käytettävissä oleviin laidunvaroihin liittyvät) oikeudet ja velvollisuudet
- Organisaation oikeudet ja velvollisuudet
- Menettelyt sopimuksen tulkintaa ja epäilyttäviä rikkomisia koskevien erimielisyyksien ratkaisemiseksi.

Sopimuksen laatimiseen on järjestettävä saamelaisyhteisölle riittävä lainopillinen osaaminen ja muut tarvittavat resurssit. Näiden resurssien järjestäminen on ennen kaikkea organisaation vastuulla.

S

Sopimusta ei vaadita pienmetsänomistajilta (1000 ha tai alle).

3.3.2 *Records of binding agreements are maintained.*

3.3.2 Kaksi esitystä:

- A. Sitovista sopimuksista pidetään rekisteriä. B. Sitovat sopimukset säilytetään.

3.3.3 *The binding agreement contains the provision for monitoring by Indigenous Peoples of The Organization's compliance with its terms and conditions.*

3.3.3 Kaksi esitystä:

- A. Sitova sopimus sisältää säännöt siitä, kuinka asianomaiset paliskunnat, saamelaiskäräjät ja kolttien kyläkokous voivat seurata käyttöehtojen noudattamista.
- B. Sitovassa sopimuksessa määritellään, kuinka saamelaisyhteisö valvoo sitä, että organisaatio noudattaa sopimuksen ehtoja. Samoin sopimukseen kirjataan riittävät resurssit valvonnan suorittamiseksi. Valvontatehtävää suorittamaan voidaan myös sopia jokin kolmas osapuoli.

3.4 Organisaation on tunnustettava ja säilytettävä alkuperäiskansojen oikeudet, tavat ja kulttuuri Yhdistyneiden kansakuntien alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen (2007) ja ILO:n yleissopimuksen 169 (1989) määritelmien mukaisesti.

3.4.1 *The rights, customs and culture of Indigenous Peoples as defined in UNDRIP and ILO Convention 169 are not violated by The Organization.*

3.4.1 Kaksi esitystä:

- A. Organisaatio ei loukkaa YK:n Julistuksen alkuperäiskansojen oikeuksista ja ILO:n sopimuksen 169 määritelmien mukaisia saamelaisten oikeuksia, tapoja ja kulttuuria.
- B. Metsätalouden harjoittajan suunnitelmat ja hankkeet on laadittava siten, etteivät ne olennaisesti heikennä saamelaisten mahdollisuuksia harjoittaa heille alkuperäiskansana kuuluvia oikeuksia harjoittaa perinteisiä elinkeinoja.

3.4.2 *Where evidence that rights, customs and culture of Indigenous Peoples, as defined in UNDRIP and ILO Convention 169, have been violated by The Organization, the situation is documented including steps to restore these rights, customs and culture of Indigenous Peoples, to the satisfaction of the rights holders.*

3.4.2 Kaksi esitystä:

- A. Organisaation tulee dokumentoida metsätaloustoimiin liittyvät ristiriitatilanteet ja niiden ratkaisuvaihe sekä ensisijaisesti pyrkiä saavuttamaan neuvotteluratkaisu kiistan osapuolten kanssa.
- B. Mikäli ilmenee, että Organisaatio on rikkonut YK:n Alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksessa (2007) ja ILO:n sopimuksessa 169 (1989) määriteltyjä saamelaisten oikeuksia, tilanne dokumentoidaan. Samaan asiakirjaan kirjataan myös, kuinka oikeudet palautetaan oikeudenomistajaa tyydyttävällä tavalla.

3.5 Organisaation on alkuperäiskansoja osallistamalla tunnistettava paikat, joilla on erityistä kulttuurista, ekologista, taloudellista, uskonnollista tai hengellistä merkitystä ja joihin näillä alkuperäiskansoilla on lakisääteiset tai tavanomaiset oikeudet. Organisaation on tunnustettava nämä paikat, ja niiden hallinnasta ja/tai suojelesta on sovittava yhteistyössä näiden alkuperäiskansojen kanssa.

Huomautuksiin kaksi esitystä:

A.

HUOM. 1. 3.5 -kriteerin alle ei ole esitetty vaatimuksia pienmetsänomistajille (S-XS, alle 1000 ha omistavat).

B.

HUOM. 1. Myös saamelaisilla tulee olla tiedonantovelvollisuus heille tärkeistä paikoista, jotta ne voidaan ottaa maankäytön suunnittelussa huomioon. Kuulemisessa ja neuvotteluissa otetaan huomioon poronhoidon vuodenkierto. Mikäli saamelaisten edustaja ei halua neuvotella kohtuullisen ajan sisällä (3 kk), katsotaan, että hän ei halua käyttää FPIC-oikeuttaan.

3.5.1 Sites of special cultural, ecological, economic, religious or spiritual significance for which Indigenous Peoples hold legal or customary rights are identified through culturally appropriate engagement.

3.5.1 Kaksi esitystä:

A.

Valtio

Saamelaisille tärkeät paikat, joihin heillä on lakiin tai perinteisiin perustuvat oikeudet, ja joilla on erityistä kulttuurista, uskonnollista, taloudellista tai ekologista merkitystä, määritellään kumulatiivisten vaikutusten arvioinnilla yhdessä paikallisten saamelaisyhteisöjen edustajien kanssa.

M-L yli 1000 ha omistavat

Saamelaisille tärkeät paikat, joihin heillä on lakiin tai perinteisiin perustuvat oikeudet, ja joilla on erityistä kulttuurista, uskonnollista, taloudellista tai ekologista merkitystä, määritellään yhdessä paikallisten saamelaisyhteisöjen edustajien kanssa.

B.

(Tässä esityksessä on lisäksi alaindikaattori 3.5.1.1)

L

Organisaation, jolla on yli 1000 ha metsää saamelaisten kotiseutualueella, tulee yhdessä Saamelaiskäräjien, kolttakokouksen ja paliskuntien kanssa määrittää saamelaiskulttuurin kannalta tärkeimmät kohteet:

- a) poroitapaikat porojen kuljetussuuntineen
- b) vanhat asuinkentät ja muut kulttuurimuistomerkit
- c) erityisen merkittävät lупpo- ja jäkäläkohteet
- d) seidat ja muut perinteiset uskonnolliset kohteet
- e) vasomisaalueet.

S

Organisaation, jolla on saamelaisten kotiseutualueella alle 1000 ha tulee määrittää metsäsuunnitelmaan saamelaiskulttuurin kannalta tärkeimmät kohteet, jos ne on saatu tiedoksi:

- a) poroitapaikat porojen kuljetussuuntineen
- b) vanhat asuinkentät ja muut kulttuurimuistomerkit
- c) erityisen merkittävät lупpo- ja jäkäläkohteet
- d) seidat ja muut perinteiset uskonnolliset kohteet
- e) vasomisaalueet.

3.5.1.1 L

Suunniteltaessa metsätaloustoimia indikaattorin 3.3.1. tarkoittamien kohteiden vaikutusalueella organisaation (yli 1 000 ha) tulee neuvotella etukäteen paliskuntien ja tokkakuntien kanssa sekä kirjata saamelaiden esitykset ja se, miten ne on otettu huomioon.

3.5.2 *Measures to protect such sites are agreed, documented and implemented through culturally appropriate engagement with Indigenous Peoples. When Indigenous Peoples determine that physical identification of sites in documentation or on maps would threaten the value or protection of the sites, then other means will be used.*

3.5.2 Kaksi esitystä:

A.

Valtio

Kumulatiivisessa vaikutusten arvioinnissa määriteltyjen paikkojen suojelutoimenpiteet sovitaan, dokumentoidaan ja toteutetaan saamelaisyhteisöille mielekkään prosessin avulla. Kumulatiivisen vaikutusten arvioinnin tiedot ovat saamelaisyhteisöjen omaisuutta eikä niitä voida käyttää muiden prosessien tai uusien vaikutusten arviointien pohjana ilman saamelaisyhteisöjen suostumusta. (vs. Luonnonvarasuunnitelma ja avoin metsävaratieto)

M-L yli 1000 ha omistava

Saamelaisyhteisöjen kanssa määriteltyjen paikkojen suojelutoimenpiteet sovitaan, dokumentoidaan ja toteutetaan saamelaisyhteisöille mielekkään prosessin avulla. Saamelaisilta kerätty paikkatieto ovat saamelaisyhteisöjen omaisuutta eikä niitä voida käyttää muiden prosessien tai uusien vaikutusten arviointien pohjana ilman saamelaisyhteisöjen suostumusta.

B.

(Tässä esityksessä on lisäksi alaindikaattorit 3.5.2.1 ja 3.5.2.2)

3.5.2 Metsätalouden harjoittajan tulee tehdä saamelaiden kotiseutualueella metsienkäsittelysuunnitelmat, joihin metsätalouden harjoittaja merkitsee indikaattorin 3.5.1 B kohteet.

3.5.2.1 Organisaatio ei saa estää aitaamalla porotalouden harjoittamista saamelaiden kotiseutualueella, ellei paliskunta ole aitaamista hyväksynyt.

3.5.2.2 Saamelaiden kotiseutualueella organisaatio ei käytä maanmuokkausta jäkäläkankailla (kuivat ja kuivahkot kankaat) metsälain puitteissa. Karukkokankaiden metsät uudistetaan aina ilman maanmuokkausta, esim. peitteellisyttä ylläpitävin menetelmin. Muilla saamelaiden kotiseutualueen kasvupaikoilla maanmuokkausta vältetään tai käytetään keveintä mahdollista muokkausmenetelmää.

3.5.3 *Wherever sites of special cultural, ecological, economic, religious or spiritual significance are newly observed or discovered, management activities cease immediately in the vicinity until protective measures have been agreed to with the Indigenous Peoples, and as directed by local and national laws.*

3.5.3 Kaksi esitystä:

A.

Indikaattorissa 3.5.1 B määritelty kohdelista päivitetään tarvittaessa.

B.

Mikäli löytyy uusia paikkoja, joilla on erityistä kulttuurista, uskonnollista, taloudellista tai ekologista merkitystä, niiden läheisyydessä lopetetaan kaikki käsittelytoimenpiteet, kunnes saamelaisyhteisöjen kanssa on sovittu suojelutoimista saamelaisia suojelevien perusoikeuksien puitteissa.

3.6 Organisaation on säilytettävä alkuperäiskansojen oikeus suojella ja hyödyntää perinteistä tietoaan ja hyvitetävä paikallisille yhteisöille tämän tiedon ja heidän aineettoman omaisuutensa käyttö. Tällaista käyttöä koskeva, kriteerin 3.3 mukainen sitova sopimus on solmittava organisaation ja alkuperäiskansojen välillä vapaaehtoisen tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen kautta ennen kuin käyttöä tapahtuu, ja sopimuksen on noudatettava aineettoman omaisuuden suojauksen periaatteita.

3.6.1 Traditional knowledge and intellectual property are protected and are only used when the acknowledged owners of that traditional knowledge and intellectual property have provided their Free, Prior and Informed Consent formalized through a binding agreement.

3.6.1 Kaksi esitystä:

A.
Perinteinen osaaminen ja henkinen pääoma on suojattu ja niitä hyödynnetään vain, kun niiden käytöstä on tehty vapaaehtoinen ja tietoinen ennakkosopimus.

B.
Metsätalouden harjoittaja korvaa saamelaisten kotiseutualueella saamelaisten edustajille kohtuulliset kulut, mikäli saamelaisten perinteistä tietämystä kasvilajeista ja niiden hyödyntämisestä sovelletaan metsälajien käytössä, ja mikäli saamelaisten edustajat osallistuvat laajojen alueiden suunnitelmien tekoon yhteisissä neuvotteluissa.

PERIAATE 4: YHTEISÖSUHTEET

Organisaation on osallistuttava paikallisten yhteisöjen sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen tai edistämiseen.

4.1 Organisaation on tunnistettava metsätalousyksikön alueella olevat paikalliset yhteisöt ja ne, joihin metsätaloustoimet vaikuttavat. Organisaation on näitä paikallisia yhteisöjä osallistaen tunnistettava heidän hallinto-oikeutensa, heidän oikeutensa saada haltuunsa ja käyttää metsäresursseja ja ekosysteemipalveluja sekä heidän tavanomaiset oikeutensa ja lakisääteiset oikeutensa ja velvollisuutensa, joita metsätalousyksikössä sovelletaan.

4.1.1 Kaksi esitystä:

A.

M-L Organisaation täytyy olla tietoinen toimintansa vaikutuksista paikallisväestön

- a) laillisiin ja perinteisiin oikeuksiin
- b) omaisuuteen ja
- c) elinkeinoihin.

B.

Organisaation täytyy olla tietoinen toimintansa vaikutuksista paikallisväestön

- a) laillisiin ja perinteisiin oikeuksiin
- b) omaisuuteen ja
- c) elinkeinoihin.

XS-S Organisaation täytyy olla tietoinen toimintansa vaikutuksista paikallisväestön

- a) laillisiin ja perinteisiin oikeuksiin ja
- b) omaisuuteen.

4.1.2 Organisaatio kunnioittaa jokamiehen oikeuksia ja toisen osapuolen käyttöoikeuksia omistamaansa alueeseen.

4.2 Organisaation on tunnistettava ja säilytettävä paikallisten yhteisöjen lakisääteiset ja tavanomaiset oikeudet valvoa metsätaloustoimia metsätalousyksikössä tai siihen liittyen siinä määrin kuin on tarpeen heidän oikeuksiensa, resurssiensa, maittensa ja alueittensa suojelemiseksi. Paikallisten yhteisöjen metsätaloustoimiin liittyvän kontrollioikeuden siirto (*engl. delegation of control over management activities*) kolmansille osapuolille edellyttää vapaaehtoista tietoon perustuvaa ennakkosuostumusta.

4.2.1 Organisaatio kunnioittaa aluetta (kiinteistöä) koskevia laillisia rasitteita ja käyttöoikeuksia.

4.2.2 Kaavoituksessa, ulkoilulaissa tai organisaation (julkisyhteisöt) julkisissa päätöksissä määritetyillä virkistysalueilla tehtävissä metsätalouden toimenpiteissä otetaan huomioon virkistykseen liittyvät sosiaaliset arvot.

4.3 Organisaation on tarjottava paikallisille yhteisöille, alihankkijoille ja tavarantoimittajille kohtuulliset mahdollisuudet työhön, koulutukseen ja muihin palveluihin suhteutettuna metsätaloustoimien laajuuteen ja intensiteettiin.

4.3.1 L Organisaatio tarjoaa työmahdollisuuksia paikallisille asukkaille ja yrittäjille.

4.4 Organisaation on paikallisia yhteisöjä osallistaen toteutettava lisätoimenpiteitä, jotka edistävät näiden yhteisöjen sosiaalista ja taloudellista kehitystä

suhteutettuna metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja sosioekonomisiin vaikutuksiin.

Ei indikaattoreita tämän kriteerin alle.

4.5 Organisaation on paikallisia yhteisöjä osallistaen ryhdyttävä toimenpiteisiin, joilla tunnistetaan, vältetään ja lievennetään metsätaloustoimien merkittäviä negatiivisia sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristövaikutuksia asianosaisiin yhteisöihin. Toimenpiteet on suhteutettava näiden toimien ja negatiivisten vaikutusten laajuuteen, intensiteettiin ja riskeihin.

4.5.1 Organisaation tulee toiminnassaan noudattaa lainvoimaisten maakunta-, yleis- ja asemakaavojen määräyksiä.

4.5.2 Kaksi esitystä:

A.

L, kunnat ja seurakunnat:

Organisaatio huolehtii, että maakunta-, yleis- ja asemakaavojen virkistysalueiden (V, VR ja VL) metsäsuunnitelmiin sisältyy metsänkäsittelyperiaatteita koskevat osallistavan suunnittelun tulokset. Näillä alueilla toimittaessa julkaistaan ennakkoon tiedot suunnitellusta uudistushakkuusta ja tarjotaan sidosryhmille mahdollisuus ilmaista mielipiteensä silloin, kun maisematyölupaprosessin edellyttämää naapureiden kuulemista ei vaadita.

B.

Organisaatio kehittää toimintaansa

jävälttääkseen paikallisväestölle aiheutuvia vahinkoja.

4.5.3 Kaksi esitystä:

A.

L Toimittaessa yleis- ja asemakaava-alueiden virkistysalueilla (V, VR, VL) julkaistaan ennakkoon tiedot suunnitellusta (Etelä-Suomi > 2 ha, Pohjois-Suomi > 3 ha) uudistushakkuusta ja tarjotaan sidosryhmille mahdollisuus ilmaista mielipiteensä silloin, kun maisematyölupaprosessin edellyttämää naapureiden kuulemista ei vaadita.

B.

Ei esitystä.

4.6 Organisaation on paikallisia yhteisöjä osallistaen käytettävä mekanismeja, joilla ratkotaan epäkohtia ja tarjotaan organisaation metsätaloustoimien vaikutuksiin liittyvä asianmukainen korvaus paikallisille yhteisöille ja yksilöille.

4.6.1 L, kunnat ja seurakunnat: Organisaatiolla on dokumentoitu sidosryhmäpalautteiden käsittelyrutiini.

4.6.2 M-L Organisaatio dokumentoi ristiriidat koskien paikallisen väestön laillisille ja perinteisille oikeuksille, omaisuudelle tai elinkeinolle aiheutunutta vahinkoa.

- 4.6.2 XS-S Organisaatio dokumentoi ristiriidat koskien paikallisen väestön laillisille ja kirjallisesti todetuille perinteisille oikeuksille tai omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa.
- 4.6.3 Organisaatiolla on käytännöt ristiriitojen ratkaisemiseksi Suomen lainsäädännön mukaisesti.

Alla olevasta yleisindikaattorista on kaksi esitystä kansalliseen standardiin:

- 4.6.4 *Operations cease in areas while disputes exist of:*
- 1) *Substantial magnitude;*
 - 2) *Substantial duration; or*
 - 3) *Involving a significant number of interests.*

4.6.4 Kaksi esitystä:

A.
Metsätaloustoimenpiteet keskeytetään alueilla, joilla esiintyy:
1) laajuudeltaan merkittäviä ristiriitoja;
2) kestoaltaan merkittäviä ristiriitoja; tai
3) huomattava määrä eri sidosryhmiä koskevia ristiriitoja. | B.
Ei esitystä. |
|---|--------------------|

4.6.5 Organisaatio kirjaa ristiriitojen käsittelyn ja ratkaisut ja maksetut korvaukset

- 4.7 Organisaation on paikallisia yhteisöjä osallistaen tunnistettava paikat, joilla on erityistä kulttuurista, ekologista, taloudellista, uskonnollista tai hengellistä merkitystä ja joihin näillä paikallisilla yhteisöillä on lakisääteiset tai tavanomaiset oikeudet. Organisaation on tunnustettava nämä paikat, ja niiden hallinnasta ja/tai suojelusta on sovittava yhteistyössä näiden paikallisten yhteisöjen kanssa.**

Alla olevasta yleisindikaattorista on kaksi esitystä kansalliseen standardiin:

- 4.7.1 *Sites of special cultural, ecological, economic, religious or spiritual significance for which local communities hold legal or customary rights are identified through culturally appropriate engagement and are recognized by The Organization.*

4.7.1 Kaksi esitystä:

A.
Organisaatio hankkii tiedon kohteista, joilla on erityistä kulttuurista, ekologista, taloudellista, uskonnollista tai hengellistä merkitystä ja joihin paikallisyhteisöillä on lailliset tai tapaoikeudet, viranomaisrekistereistä, muista julkisista tietolähteistä ja paikalliskulttuuriin sopivan sidosryhmien osallistamisen kautta. | B.
Ei esitystä. |
|--|--------------------|

Alla olevasta yleisindikaattorista on kaksi esitystä kansalliseen standardiin:

- 4.7.2 *Measures to protect such sites are agreed, documented and implemented through culturally appropriate engagement with local communities. When local communities determine that physical identification of sites in documentation or on maps would threaten the value or protection of the sites, then other means will be used.*

4.7.2 Kaksi esitystä:

- A. Indikaattorissa 4.7.1 A Mainittujen kohteiden turvaamisesta sovitaan paikallisyhteisöjen kanssa ja niitä koskevat päätökset dokumentoidaan.
- B. Ei esitystä.

Alla olevasta yleisindikaattorista on kaksi esitystä kansalliseen standardiin:

4.7.3 *Whenever sites of special cultural, ecological, economic, religious or spiritual significance are newly observed or discovered, management activities cease immediately in the vicinity until protective measures have been agreed to with the local communities, and as directed by local and national laws.*

4.7.3 Kaksi esitystä:

- A. Mikäli aiemmin tuntemattomia kohteita, joilla saattaa olla erityistä kulttuurista, ekologista, taloudellista, uskonnollista tai hengellistä merkitystä ja joihin paikallisyhteisöillä saattaa olla lailliset tai tapaoikeudet havaitaan suunnittelun tai toimenpiteiden yhteydessä, kohteiden ympäristössä ei aloiteta tai jatketa toimenpiteitä ennen kuin kohteiden luonne ja juridinen asema on selvitetty, ja niiden mahdollisesta turvaamisesta on sovittu.
- B. Ei esitystä.

PERIAATE 5: METSÄSTÄ SAATAVAT HYÖDYT

Organisaatio hoitaa tehokkaasti metsätalousyksikön tarjoamien erilaisten tuotteiden ja palvelujen kokonaisuutta. Tarkoituksena on säilyttää tai parantaa pitkän aikavälin taloudellista kannattavuutta ja sosiaalisten sekä ympäristöhyötyjen kokonaisuutta.

5.1 Organisaatio tunnistaa ja tuottaa monipuolisesti metsätalousyksikön luonnonvaroihin ja ekosysteemipalveluihin pohjautuvia hyötyjä ja/tai tuotteita, tai mahdollistaa näiden tuotannon. Tavoitteena on vahvistaa ja monipuolistaa paikallista taloutta metsätaloustoimenpiteiden laajuuteen ja intensiteettiin suhteutettuna.

5.1.1 Organisaation tulee tuntea metsänsä eri tuotanto- ja käyttömahdollisuudet.

5.1.2 Metsätaloustoimenpiteissä tunnistetaan ja mahdollisuuksien mukaan ylläpidetään ja edistetään metsän monikäyttöä sekä metsän tuottamien palvelujen ja hyödykkeiden arvoa.

5.1.3 Kun Organisaatio käyttää FSC ekosysteemipalveluihin liittyviä väittämiä markkinoinnissa, organisaation tulee noudattaa dokumentin FSC-PRO-30-006 soveltuvia vaatimuksia.

5.2 Organisaatio hyödyntää metsätalousyksikön tuotteita ja palveluita yleensä korkeintaan sellaisella tasolla, jota voidaan jatkuvasti ylläpitää.

5.2.1 M-L Organisaatiolla on tiedossaan pitkän aikavälin (20 vuotta) kestävät hakkuumahdollisuudet. 20 vuoden laskenta-ajasta voi poiketa perustellusta syystä.

5.2.2 M-L Organisaatio suunnittelee ja toteuttaa metsätaloustoimenpiteet siten, että hakkuut eivät pitkällä aikavälillä (20 vuotta) ylitä metsän kestäväää hakkuumahdollisuutta. 20 vuoden laskenta-ajasta voi poiketa perustellusta syystä.

5.2.3 Luonnontuotteiden keruu on sallittua jokamiehenoikeuden perusteella tai maanomistajan luvalla.

5.2.4 Luonnontuotteiden keruu on sallittua, mikäli se ei vaaranna käytönrajoituskohteen (esim. 6.5.1.1., 6.5.1.2, 6.5.2) suojeluarvoja.

HUOM. 1. Indikaattorit koskevat metsätalouksella tapahtuvaa keruuta/viljelyä. Laajamittainen turpeennosto kuuluu konversioindikaattoreiden alle, yllä olevat indikaattorit eivät koske sitä.

HUOM. 2. Lista luonnontuotteista määritelmässä

5.3 Organisaatio osoittaa, että toimenpiteiden positiiviset ja negatiiviset ulkoisvaikutukset on sisällytetty standardin toteuttamiseen liittyviin suunnitelmiin.

Ei indikaattoreita tämän kriteerin alle.

- 5.4 Organisaatio käyttää laajuuteen, intensiteettiin ja riskeihin suhteutettuna paikallista jalostusta, paikallisia palveluita ja paikallista arvon lisäämistä organisaation vaatimusten täyttämiseksi silloin, kun niitä on saatavilla. Jos näitä ei ole paikallisesti saatavilla, organisaatio pyrkii kohtuullisessa määrin auttamaan niiden perustamisessa.**

Ei indikaattoreita tämän kriteerin alle.

- 5.5 Organisaatio osoittaa sitoutumisensa pitkäaikaiseen taloudelliseen kannattavuuteen suunnittelulla sekä laajuuteen, intensiteettiin ja riskeihin suhteutetulla taloudellisella panostuksella.**

Ei indikaattoreita tämän kriteerin alle.

LUONNOS

PERIAATE 6: YMPÄRISTÖARVOT JA -VAIKUTUKSET

Organisaatio ylläpitää, suojelee ja/tai ennallistaa metsätalouksyksikön ekosysteemipalveluita ja ympäristöarvoja sekä välttää, korjaa tai lieventää negatiivisia ympäristövaikutuksia.

Tekstissä on alleviivattu sanoja ja asiakokonaisuuksia, joista ei ole tehty konsensuspäätöstä. Näin on tehty tapauksissa, joissa kamareiden kanta eroaa osittain tai kokonaan toisistaan. Samaa kriteeriä koskevia indikaattoriesityksiä eri kamareilta on asetettu myös rinnakkain. Kuulemisessa haetaan perusteltua palautetta kaikille esityksille kompromissiratkaisun pohjaksi, jotta seuraavaan luonnokseen saadaan neuvoteltua kamareiden yhteinen esitys indikaattoreiksi.

6.1 Organisaatio arvioi metsätalouksyksikön ympäristöarvot sekä metsätalouksyksikön ulkopuolella olevat arvot, joihin metsätaloustoimet saattavat vaikuttaa. Arviointi toteutetaan niin yksityiskohtaisesti, siinä laajuudessa ja niin usein, että se on oikeassa suhteessa metsätaloustoimien laajuuteen, voimakkuuteen ja niiden aiheuttamaan riskiin. Lisäksi arviointi on riittävä tarvittavien suojelutoimenpiteiden valintaan sekä metsätaloustoimien mahdollisesti aiheuttamien negatiivisten vaikutusten havaitsemiseen ja seurantaan.

6.1.1 Ympäristöarvojen tunnistamisessa on käytettävä parasta saatavilla olevaa tietoa. Ympäristöarvot on tunnistettava standardin noudattamiseksi vaadittavalla tarkkuudella metsätalouksyksikön alueella ja sen ulkopuolella silloin kun metsätalouksyksikön alueella tapahtuvilla metsätaloustoimenpiteillä on niihin standardin mukaan huomioitavia vaikutuksia.

6.2 Ennen kohteelle häiriötä aiheuttavien toimenpiteiden aloittamista organisaation tulee tunnistaa ja arvioida metsänhoitotoimien mahdollisten vaikutusten laajuus, intensiteetti ja riski, jotka kohdistuvat tunnistettuihin ympäristöarvoihin.

6.2.1 M-L Organisaation tulee arvioida ja ottaa huomioon metsätaloustoiminnan ympäristövaikutukset sekä metsikkö- että maisematasolla.

6.2.2 Metsätaloustoimenpiteiden vaikutukset ympäristöön arvioidaan ennen metsänkäsittelyyn ryhtymistä.

6.3 Organisaation tulee tunnistaa ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä estääkseen metsätaloustoimien ympäristöarvoille aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia. Näillä toimenpiteillä myös lievennetään ja korjataan toteutuneita negatiivisia vaikutuksia. Toimenpiteet suhteutetaan negatiivisten vaikutusten laajuuteen, voimakkuuteen ja riskiin.

6.3.1 Metsätaloustoimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan siten, että toimenpiteiden kielteisiä ympäristövaikutuksia vältetään.

6.3.2 Silloin kun ympäristöarvoihin kohdistuu tavanomaisesta poikkeavia haittavaikutuksia, on estettävä haittojen paheneminen ja vähennettävä sekä korjattava haittavaikutuksia.

6.4 Organisaatio suojelee harvinaisia ja uhanalaisia lajeja ja niiden elinympäristöjä metsätalouksyksikön alueella: suojelualueiden, säästökohteiden ja

suojavyöhykkeiden sekä kytkeytyneisyyden (mm. ekologiset yhteydet) ylläpidon avulla, ja (siellä missä tarpeen) muilla niiden selviytymistä ja elinvoimaisuutta edistävillä suorilla toimenpiteillä. Näiden toimien on oltava suhteessa metsätaloustoimien laajuuteen, voimakkuuteen ja riskiin ja harvinaisten ja uhanalaisten lajien suojelustatukseen ja ekologisiin vaatimuksiin. Organisaation tulee huomioida uhanalaisten ja harvinaisten lajien maantieteellisen levinneisyyden ja ekologiset vaatimukset myös metsätalousyksikön ulkopuolella, määritellesään metsätalousyksikön alueella tehtäviä toimia.

6.4.1. Organisaatio hankkii tietoonsa Suomen ympäristökeskuksen (Hertta-tietokanta) valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten ja harvinaisten metsälajien (luokat NT, RT, VU, EN, CR sekä DD) esiintymispaikat tai vastaavat ajantasaiset viranomaisaineistot. Merkitään tiedot metsäsuunnitelmaan tai dokumentoidaan muuten. Lajiesiintymätiedot on pyydettävä sekä sertifioidulta alueelta että sen läheisyydestä (n. 500 m vyöhykkeellä). Tiedonhankintavelvoite koskee vuoden 1990 jälkeisiä havaintoja, jotka on ilmoitettu riittävällä tarkkuudella.

HUOM. 1. Pyydettävä lajiesiintymätiedot, mutta huomioitava että eivät välttämättä saa tietoja naapurin alueelta

6.4.1.1 M-L Uhanalaisten ja harvinaisten lajien esiintymiä koskevat tiedot on pyydettävä vähintään puolen vuoden välein tai sopimuksella viranomaisen käytännön mukaisesti.

6.4.1.1 XS-S Uhanalaisten ja harvinaisten lajien esiintymiä koskevat tiedot on tarkistettava ennen metsänkäsittelyyn ryhtymistä, ei kuitenkaan useammin kuin vuosittain.

6.4.2 Organisaatio merkitsee metsäsuunnitelmaan tai muuten dokumentoi tutkijoilta, tieteellisiltä seuroilta ja yhdistyksiltä, ympäristöjärjestöiltä sekä teettämistään tai tekemistään selvityksistä tietoonsa saamat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten tai harvinaisten lajien (luokat NT, RT, VU, EN, CR sekä DD) esiintymispaikat.

6.4.3 Kaksi esitystä:

A. Sertifikaatinhaltija turvaa tiedossa olevien valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten ja harvinaisten lajien (luokat NT, RT, VU, EN, CR sekä DD) esiintymien elinolosuhteiden säilymisen metsänkäsittelyn yhteydessä.

B. Sertifikaatinhaltija noudattaa käsittelysuosituksia (ymparisto.fi, FSC Suomen uhanalaistyöryhmän tulokset) tiedossa olevien valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten ja harvinaisten lajien (luokat RT, VU, EN, CR) esiintymien elinolosuhteiden säilymiseksi metsänkäsittelyn yhteydessä, mikäli metsätalous on uhanalaisuuden aiheuttaja.

Tässä indikaattorissa olevasta alleviivatusta kohdasta ei ole tehty konsensuspäätöstä kamarien välillä:

6.4.4 Organisaation ei tule tehdä hakkuita lintujen pesimäaikaan tiedossa olevilla linnustollisesti arvokkailla kohteilla:

a) lehtipuuvaltaisissa (lehtipuuosuus > 50 %) rehevissä metsissä (lehto, lehtomainen kangas ja tuore kangas sekä rehevydeltään vastaavat turvekankaat), korvissa ja vesistöjen suojavyöhykkeillä.

Etelä-Suomi: 15.4.-15.7. vältetään (hakkuita ei tule tehdä: 1.5.-30.6.)

Pohjois-Suomi: 1.5.-31.7. vältetään (hakkuita ei tule tehdä: 15.5.- 15.7.)

HUOM. 1. Poikkeus: tuoreita lehtipuuvaltaisia kankaita koskee pelkkä välttäminen.

HUOM. 2. Indikaattori ei estä ajouran tekemistä lehtipuuvaltaisen metsän läpi.

- b) Suomen kansainvälisesti (IBA) ja maakunnallisesti tärkeillä lintualueilla (MAALI-alueilla), pois lukien ainoastaan lentoreittiperusteella valitut kohteet, 15.4.-31.7.
- c) Suomen kansainvälisesti ja kansallisesti tärkeisiin lintualueisiin (IBA ja FINIBA) kuuluvien lintukosteikkojen (matalat järvet, lammet, merenlahdet, luhdet) läheisyydessä (alle 50 m) 15.4.-31.7.
- d) Maakotkan asuttujen pesien läheisyydessä (1000 m) Lapin maakunnassa 15.3.-31.7. ja muualla Suomessa 15.2.-31.7.
- e) Merikotkan asuttujen pesien läheisyydessä (500 m) Lapin maakunnassa 15.3.-31.7. ja muualla Suomessa 15.2.-31.7.
- f) Sääksen asuttujen pesien läheisyydessä (500 m) kohteilla, joissa syntyy näköyhteys pesälle 15.4.-31.7.
- g) Kanahaukka ja hiirihaukka: tiedossa olevien pesien läheisyydessä (300 m) 15.3.-31.7.
- h) Mehiläishaukka: tiedossa olevien pesien läheisyydessä (300 m) 1.5.-31.8.
- i) Toimivilla metson soidinpaikoilla soidinaikana Pohjois-Suomessa 1.4.-20.5. ja Etelä-Suomessa 15.3.-20.5. (Viite: Metsähallituksen Ympäristöopas)

HUOM. 3. Kohdat d-i: säännöllisesti liikennöity tie tai rautatie katkaisee rajoitusalueen.

HUOM. 4. Ei koske saarikohteita, joilla puunkorjuu muuhun ajankohtaan on teknisesti mahdotonta. Tällöin hakkuita vältetään kriittisimpään pesimäaikaan (Etelä-Suomi 1.5.-30.6., Pohjois-Suomi 15.5.-15.7.) ja petolintujen pesäpuiden välittömässä läheisyydessä.

6.4.5 Metson tiedossa olevat soidinpaikat merkitään metsäsuunnitelmaan ja ne otetaan huomioon metsänhoitotoimenpiteissä seuraavasti: a) uudistushakkuita tehtäessä metsän peitteisyyttä ja puuston kokovaihtelua ylläpidetään tekemällä korkeintaan 0.5 hehtaarin kokoisia aukkoja tai alle hehtaarin laajuisia, kapeita uudistushakkuita b) säilytetään riistatiheiköitä ja varustoa kaikissa metsänhoitovaiheissa. Todentaminen: Metsäsuunnitelmat, maastotarkastukset, haastattelut.

6.4.6 Organisaation tulee ilmoittaa havaituista metsästystä, kalastusta ja keräilyä koskevista laittomuuksista viranomaiselle.

6.5 Organisaatio tunnistaa ja suojelee luontaisten ekosysteemien edustavat osat (*representative sample areas*) ja/tai ennallistaa ne luonnontilaisemmaksi. Missä edustavia osia ei ole tai ne ovat riittämättömiä, organisaatio ennallistaa osan metsätalouksyksiköstä luonnontilaisemmaksi. Näiden alueiden koon ja tarvittavien suojele- ja ennallistamistoimien (myös plantaaseilla) tulee olla suhteessa elinympäristöjen suojelemaan tilaan ja niiden suojelemaan määrittämällä suhteella metsätaloustoimien laajuuteen ja voimakkuuteen sekä riskiin (suojelemaan osien heikentymiselle).

6.5.1 Organisaatio jättää määritellyt arvokkaat elinympäristöt ja erät lajiensuojelun kannalta erityisen tärkeät kohteet käsittelyn ulkopuolelle. Ainoastaan suojelutavoitteita edistävät hoitotoimenpiteet ovat alueilla mahdollisia. Näitä kohteita ovat:

AINA SÄÄSTETTÄVÄT KOHTEET

6.5.1.1 Lakiperusteiset kohteet:

- a) Metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt
- b) Luonnonsuojelulain 29 §:n suojellut luontotyypit¹
- c) Luonnonsuojelulain 39 §:n suurten petolintujen pesäpuut
- d) Luonnonsuojelulain 47 §:n erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat
- e) Luonnonsuojelulain 49 §:n luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä liitteen IV (b) kasvilajien esiintymät
- f) Vesilain 2 luvun 11 §:n kriteerit täyttävät pienvedet.

6.5.1.2 Muut aina säästettävät kohteet:

Huom! Alleviivatuista kohdista ei ole standardityöryhmässä yhteistä kantaa. Joidenkin aina säästettävien kohteiden perässä on yhden kamarin esittämä suojavyöhyke-esitys alleviivattuna ja suluilla merkittynä. Ilman sulkumerkintää oleville kohteille ei esitetä suojavyöhykettä.

- a) Metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit täyttävät kohteet niiden koosta ja alueellisesta yleisyydestä riippumatta.
- b) Erikseen määritellyt runsaslahopuustoiset kangasmetsät ja turvekankaat (liite 3) (15 m peitteisenä kasvatettava suojavyöhyke (poislukien pienaukkohakkuut).
- c) Vanha- ja lahopuustoiset metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot (säästetään välittömästi kallion reunassa kivennäismaan puolella kasvava puusto).
- d) Metsäpalon jälkeen luontaisesti kehittyneet metsät (tarkoittaa sellaisia palon jälkeen vähintään 10 vuoden ajan luontaisesti kehittyneitä metsiä, joissa ei ole palon jälkeen tehty mitään vaikutuksiltaan vähäisiä poimintahakkuuta voimakkaampia toimenpiteitä.) Katastrofiksi laskettaviin laajoihin metsäpaloihin ei sovelleta tätä aikarajaa.

Tästä kaksi eri esitystä, toisessa 10 m³/ha, toisessa 15 m³/ha:

- e) Kuusivaltaiset varttuneet ja sitä vanhemmat tuoreet lehdot, joissa usean vuoden aikana syntynyttä lahopuuta (rinnankorkeusläpimitta > 10 cm) yli 10 m³/ha TAI yli 15 m³/ha. (15 m peitteisenä kasvatettava suojavyöhyke (poislukien pienaukkohakkuut)).

¹Säästämisveloite koskee myös niitä kriteerit täyttäviä luontotyyppi- ja lajiesiintymiä, joista ympäristöviranomainen ei ole tehnyt rajausta.

A.
Eri-ikäisrakenteiset³ tai näkyvästi lahopuustoa sisältävät vesistöjen ja pienvesien reunametsät (vähintään 30 m puustoinen rantavyöhyke)

B.
Eri-ikäisrakenteiset (muut kuin 1- ja 2-jaksoiset metsät [= sama määritelmä kuin liitteessä 3 tai näkyvästi (vähintään 5 m³/ha) lahopuustoa sisältävät, merien, järvien sekä kohtien m ja n mukaisten kohteiden reunametsät. Kohdan mukaisten kohteiden reunametsät säästetään 30 m:n leveyteen asti.

HUOM. 1. Mikäli em. eri-ikäisrakenteisen tai näkyvästi lahopuuta sisältävän reunametsän leveys on suurempi kuin indikaattorin 6.7.1 B vesistöjen suojavyöhykkeet mutta kapeampi kuin 30 m, säästövelvoite koskee kuitenkin vain sitä osaa reunametsästä, joka on erirakenteista tai sisältää näkyvästi lahopuuta

- p) Luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset fladat ja kluuvijärvet ranta-alueineen (vähintään 30 m puustoinen suojavyöhyke/vyöhyke käsittelyn ulkopuolelle)
- q) Maankohoamisrannikon metsien luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset kehityssarjat tai yksittäiset edustavat kehityssarjan osat⁴ (15m peitteisenä kasvatettava suojavyöhyke (poislukien pienaukkohakkuut)).
- r) Vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset (kts. HUOM. 1.) korvet, rämeet, nevat, letot ja metsäluhdat ja kasvillisuudeltaan selvästi erottuvat, soistuneet vaihettumisvyöhykkeet⁵.
- (Suojavyöhykkeet käsiteltävä suotyypeittäin:
- metsämaan korvet ja rämeet (puusto vähintään varttunutta),
kitumaan korvet sekä metsäluhdat -> 15 m käsittelemätön suojavyöhyke + 15 m peitteisenä kasvatettavaa (poislukien pienaukkohakkuut)
- metsämaan korvet ja rämeet (puusto nuorempaa kuin varttunutta) ja kitumaan rämeet -> 15m käsittelemätön suojavyöhyke
- avosuot -> 10m käsittelemätön suojavyöhyke).
- s) Luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset kitu- ja joutomaat. Säästetään välittömästi kohteen reunassa kivennäismaan puolella kasvava puusto, Huom! Suot kohdat r) mukaan).

³Kriteerin täyttävät metsiköt poikkeavat puustoltaan hoidetusta metsiköstä. Näiden metsien puustossa on muuallakin kuin välittömästi veden ja metsän vaihettumisvyöhykkeessä luontaisen uudistumisen ja /tai metsän aukkoisuuden vuoksi syntyntä kerroksellisuutta, eri-ikäisiä puita ja yleensä eri puulajeja.

⁴Koskee niitä kohteita, joiden edustavuus luontodirektiivin luontotyypimäärityksen (Natura 2000-luontotyypipiipias) perusteella merkittävä, hyvä tai edustava.

⁵Ei koske seuraavilla suotyypeillä sijaitsevia hoidettuja taimikoita tai harvennus- tai päätehakkuihin käsiteltyjä metsiä:

- Etelä-Suomessa metsämaan isovarpurämeet
- Pohjois-Suomessa varpukorvet ja kangaskorvet
- koko maassa ne rämeet ja korvet, joita ei ole luokiteltu uhanalaiseihin suotyyppeihin omalla tarkastelualueellaan (Etelä-Suomi, Pohjois-Suomi, LUTUn mukaisen aluejaon mukaan)

Näiden mahdollinen käsittely tapahtuu vesitalouteen puuttumatta metsän peitteisenä säilyttävin hakkuuin.

t) Kaksi esitystä:

A. Puustoltaan luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset karukkokankaat.
B. Ei esitystä.

HUOM. 1. Vesitaloudeltaan luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen: suo tai suon osa, jolla ojat mahdollisesta ojituksesta huolimatta eivät ole olennaisesti muuttaneet vesitaloutta tai suokasvillisuutta ja/tai lisääntynyt puuston kasvu ei enää vaikuta suokasvillisuuden säilymiseen (suon kuivatusaste ei ole muuttuma tai turvekangas).

HUOM. 2. Vesitaloudeltaan luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen: Suon tai suon osan lyhimmän halkaisijan on oltava vähintään 30 m.

HUOM. 3. Kitu- ja joutomaihin kuuluvat puustoiset kivennäismaat lasketaan luonnontilaisen kaltaisiksi, mikäli niiden puusto on eri-ikäistä ja sitä on käsitelty korkeintaan poiminta- tai harsintatyypisillä hakkuilla.

HUOM. 4. Luontaisesti puuttomista joutomaista (lähinnä kalliot) luonnontilaisen kaltaisina voidaan pitää kaikkia sellaisia kohteita, joiden kasvillisuus on säilynyt lähes luonnontilaista vastaavana. Lievä kuluminen tai rehevöityminen hyväksytään osaksi luonnontilaisen kaltaisen joutomaan määritelmää.

HUOM. 5. Talousmetsien aktiivisella luonnonhoidolla (metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä toteutetut käytönrajoitukset ja toimenpiteet, esim. säästöpuut, poltot, erikoishakkuut, aktiivisesti tuotettu lahopuu) aikaan saadut luonnonarvot eivät johda indikaattorin mukaiseen suojeluvaihteluun. Näiden rajoitteiden huomioon ottaminen edellyttää, että em. toimenpiteet on riittävällä tavalla kirjallisesti dokumentoitu.

HUOM. 6. Indikaattorin toteuttamisessa huomioidaan metsätuholain (Laki metsätuhojen torjunnasta 1087/2013) vaatimukset.

6.5.1.3 Indikaattorin määritelmät täyttävät kohteet kirjataan metsäsuunnitelmaan ja säästetään heti niiden löydyttyä.

MUUT KÄYTÖNRAJOITUSALUEET

6.5.2. (IGI 6.5.5) *Representative Sample Areas in combination with other components of the conservation areas network comprise a minimum 10% area of the Management Unit.*

6.5.2 Kolme esitystä: IGI 6.5.5 vastaa 3 esitystä eri kamareista. Esitykset ovat eri laajuisia ja kaikissa ei ole yhtä paljon indikaattoreita tai alaindikaattoreita.

A. 6.5.2.1 Vähintään 5 % metsätaloustalouden metsämaan pinta-alasta säästetään pysyvästi metsätaloustoimenpiteiden ja muun muuttavan maankäytön ulkopuolelle.	B. 6.5.2 Conservation Area Network (CAN) Laskukaava on kolmiportainen. CAN muodostaa yhteensä 10 +%	C. 6.5.2 S-L 5% pinta-alasta metsätalouden ulkopuolelle hyväksytään myös ojitetut suot (turvekankaat) jotka
---	---	--

- a) metsämaa, joilla metsätalous kielletty lakiin perustuen (esim. lakisääteiset suojelualueet¹)
- b) metsätaloustoimenpiteiden ulkopuolelle standardin muiden indikaattoreiden perusteella rajatut metsämaan kohteet (esim. aina säästettävät elinympäristöt (6.5.1.1, 6.5.1.2) suojavyöhykkeineen, vesistöjen suojavyöhykkeet (6.7.1) ja uhanalaisten lajien esiintymät (6.4.3))
- c) muut organisaation pysyvästi metsätalouden ulkopuolelle jättämät metsämaan kohteet, jotka tulee valita luonnonarvoiltaan arvokkaimmista alueista.
- HUOM. 1. Kohtien a) ja b) mukaiset kohteet on säästettävä aina, vaikka niiden yhteenlaskettu pinta-ala ylittäisi 5 % metsätaloustalouden metsämaan pinta-alasta.
- HUOM. 2. Ainoastaan suojelutavoitteita edistävät, hyvin perustellut luonnonhoitotoimenpiteet (esim. lehtojen, hakamaiden, metsälaitumien ja uhanalaisten lajien esiintymien hoito sekä kohteen metsämaana säilyttävä ennallistaminen) ovat kohdan 6.5.2.1 mukaisilla kohteilla sallittuja.
- 6.5.2.2 Vähintään 10 %:lla metsätaloustalouden metsämaan pinta-alasta ensisijainen tavoite on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen tai lisääminen. Pinta-alaan voidaan laskea:
- a) kohdan 6.5.2.1 mukaiset kohteet
- b) metsätalouden ja muun muuttavan maankäytön ulkopuolelle jätettävät jouto- ja kitumaat
- c) jouto- ja kitumaaksi monimuotoisuuden lisäämiseksi ennallistettavat kohteet²
- d) harjujen paahderinteiden hoitokohteet
- e) kosteat painanteet niiltä osin, millä metsätaloustaloustaloutta standardissa rajoitettu
- f) metsämaan erityishakkuukohteet (6.5.2.3), mikäli 10 % ei täyty kohtien a-e perusteella
- 6.5.2.3 Vähintään 5 % metsätaloustalouden metsämaan
- CAN I: Luonnontilaiset ja luonnontilaiseksi muuttuvat kohteet ennallistetaan suoksi.
- metsätalouden ulkopuolella
 - vähintään 5 % metsämaasta metsätaloustalouden ulkopuolella
 - kaikki aina säästettävät metsämaan kohteet lasketaan tähän (myös ne aina säästettäviin kohteisiin kuuluvat lehdot, joissa luonnonhoitotoimenpiteet on sallittu)
 - metsäniityt ja hakamaat
 - kohti luonnontilaa
- ennallistettavat kohteet, myös jouto- tai kitumaaksi
- Muuta metsämaata, jos em. kohteita ei ole
- CAN II: erityiskohteita, joilla suojellaan monimuotoisuudelle tärkeitä rakennepiirteitä
- Metsätalouden ulkopuolisten alueiden kanssa osuus vähintään 10 % metsämaan pinta-alasta
 - erikoiskasvatuskohteet
 - harjujen ja paahdeympäristöjen hoitokohteet
 - kulotus
 - muut aina säästettävät kohteet
- CAN III: Pienimuotoiset metsätaloudessa huomioon otettavat kohteet, joilla suojeluarvoja, ei pinta-alatavoitetta
- kosteat painanteet
 - säästöpuuryhmät ja vanhat puuyksilöt
 - vesiensuojelukosteikot, pintavaluntakentät
 - sosiaalisen kestävyuden aiheuttamat käytönrajoitteet
 - vesisuojelun suojavyöhykkeet
- luonnontilaisuuden menettäneillä puroilla

pinta-alasta on monimuotoisuusarvoja tukevien erityishakkuiden piirissä.

a) Pysyvästi peitteisenä kasvatettavat (hakuista ei aiheudu metsälain uudistamisveloitetta) kohteet, mukaan lukien vesistöjen suojavyöhykkeiden (6.7.1) sekä aina säästettävien kohteiden suojavyöhykkeiden (6.5.1.2) peitteisenä kasvatettavat, metsätalouskäytössä olevat osat.

b) Pidentetyn kiertoaajan kohteet standardissa erikseen määriteltävällä tavalla.

c) Kulotettavat kohteet standardissa erikseen määriteltävällä tavalla.

HUOM. 1. Mikäli kohdan 6.5.2.2 veloitetta täytetään osittain erityishakkuukohteilla, näitä kohteita ei voida laskea mukaan kohdassa 6.5.2.3 vaadittuun pinta-alaan.

HUOM. 2. Mikäli kohdan 6.5.2.1 mukainen säästöpinna-ala ylittää 5%, voidaan kohdan 6.5.2.3 erityishakkuupinna-ala vähentää ylitystä vastaavan pinta-alan verran.

ALAVIITTEET

1 Sisältää yksityiset suojelualueet ja valtiolle sertifikaattiin liittymisen jälkeen suojelualueiksi myydyt alueet. Alun perin toisen maanomistajan maalle perustetun suojelualueen voi laskea mukaan vain, jos suojelualue on siirtynyt organisaation omistukseen ennen tämän standardin voimaantulua.

2 Edellisen standardin voimassa ollessa jouto- tai kitumaaksi ennallistetut suot voidaan laskea edelleen mukaan kohdan 6.5.2.1 säästöpinna-alaan kertoimella 0,5.

6.5.2.4 Säästettävät alueet ovat pysyviä.

6.5.2.5 Indikaattoriin 6.5.1 kuulumattomia kohteita voidaan korvata 6.5.1 indikaattorin määritelmät täyttävillä kohteilla, mikäli niitä löytyy kohteiden määrittelyjakson aikana tai sen jälkeen.

6.5.2.6 Organisaation (>20 ha) tulee sertifiointiin liittyessään esittää julkisesti saatavilla oleva suunnitelma 5 %:n suojelutavoitteen kohteiden määrittelemiseksi. Määrittelytyö tulee tehdä vuoden kuluessa sertifiointiin liittymisestä.

ERITYISKOHTEET

6.5.3 Kaksi esitystä:

A.

S-L

Organisaatio rajaa erityiskohteet, joilla on erityistä merkitystä metsäekosysteemin monimuotoisuuden tai metsien rakenteen monipuolistamisen kannalta. Yhdessä indikaattorien 6.5.1 ja 6.5.2 B -kohteiden kanssa erityiskohteiden tulee kattaa vähintään 10 % osuus sertifioidusta metsämaasta.

Tässä lisäksi alaindikaattori:

6.5.3.1 S-L

Erytyiskohteiksi voidaan laskea myös sellaiset metsät, joille on asetettu kohdekohtainen, normaalista poikkeava ympäristötavoite ja niitä tukevat toimenpiteet, esimerkiksi:

- a) kasvattamalla osa metsistä erikäsirakenteisesti tai pysyvästi peitteisesti, niin että alueella on jatkuvasti vähintään 50 yli 20 cm läpimittaista puuta hehtaarilla tai
- b) kohteilla, joilla uudistaminen tehdään korkeintaan 0,5 hehtaarin laajuisilla hakkuilla tai
- c) kohteilla, joihin annetaan kehittyä yli 10 kuutiometriä lahoppuuta hehtaarilla tai
- d) pysyvästi lehtipuuvaltaiset metsät, joiden hoidossa ylläpidetään lehtimetsiin perustuvaa luonnon monimuotoisuutta
- e) vesistöjen suojavyöhykkeet
- f) kasvillisuudeltaan edustavat lehdot
- g) korkeiden alueiden ne osat, joissa toimitaan erikoishakkuilla
- h) virkistysalueiden ne osat, joissa toimitaan erikoishakkuilla
- i) kulotuskohteet.

B.

S-L

Kasvillisuudeltaan edustavia lehtoja, jotka eivät kuulu indikaattorien 6.5.1 mukaisiin kohteisiin, tulee hoitaa siten, että edellytykset vaateliaan ja monipuolisen lehtolajiston säilymiselle turvataan.

HUOM. 1. Edustavia lehtoja ovat kasvistoltaan monipuoliset runsasravinteiset kosteat ja tuoreet lehdot sekä keski- ja runsasravinteiset kuivat lehdot.

6.5.6 Organisaation tulee huolehtia siitä, että metsätaloustoimet, mukaan lukien ojitukset tai metsäteiden rakentaminen eivät heikennä olemassa olevien suojelualueiden, Natura 2000 -alueiden eikä indikaattoreiden 6.5.1.1 ja 6.5.1.2 mukaisten elinympäristöjen suojeluarvoja tai niiden ominaispiirteitä.

6.5.7 Organisaation ei tule metsittää ympäristöhallinnon virallisissa selvityksissä paikallisesti, maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaiksi todettuja perinneympäristöjä tai arvokkaiden maisema-alueiden maiseman kannalta merkittäviä peltoja, niittyjä tai laitumia.

6.6 Organisaatio huolehtii alueella luontaisesti esiintyvien lajien ja genotyyppien säilymisestä ja estää biologisen monimuotoisuuden vähenemistä, erityisesti elinympäristöjen hoitotoimilla metsätalousyksikön alueella. Organisaation tulee todentaa, että tehokkaat toimet ovat käytössä metsästyksen, kalastuksen, ansapyyntin ja keräilyn hallitsemiseksi ja kontrolloimiseksi.

LAHOPUUN SÄÄSTÄMINEN

6.6.1 Kuolleet puut (rinnankorkeusläpimitta yli 10 cm) säästetään metsätaloustoimenpiteissä aina, kun niitä löytyy alueelta, jollei Laki metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) edellytä niiden poistamista. 2-kehitysluokan lehtipuuvaltaisissa viljelymetsissä kuollutta puuta on jätettävä 10 m³, sitä vanhemmissa 20 m³ (koskee yhdessä tuhossa syntynyttä kuollutta puuta).

HUOM. 1. Kuolleita pystypuita voi kaataa, mikäli ne vaarantavat metsätyöntekijöiden tai metsässä liikkujien turvallisuutta.

HUOM. 2. Metsätaloustoimet suunnitellaan siten, että toimenpiteissä vaurioituvan runkolahopuuston määrä jää mahdollisimman vähäiseksi.

HUOM. 3. Tämä indikaattori ei estä laissa hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta (263/1991) asetettujen velvoitteiden mukaista puunkorjuuta. Indikaattori ei myöskään estä keinotekoisien kelojen tuotantoa ja käyttöä eikä yksittäisen rungon ottamista kotitarvekäyttöön tai kolttalain ja muiden erityisperusteisten oikeuksien mukaista puunottoa.

SÄÄSTÖPUUT:

6.6.2 Säästöpuuta jätetään alla olevien periaatteiden mukaisesti.

- Rauhoitetut puulajit säästetään.
- Elävät läpimitaltaan yli 20 cm puut pitää kaikissa tilanteissa säästää määrään 10 kpl/ha asti.
 - Uudistushakkuussa, ylispuiden poistossa ja jatkuvapeitteisessä kasvatuksessa leimikolle jätetään säästöpuuta vähintään 20 kpl/ha (10 + 10 kpl)/ha, joista
 - 10 kpl rinnankorkeusläpimitaltaan vähintään 20 cm, P-Suomessa rinnankorkeusläpimitaltaan vähintään 15 cm (huomioiden edellisessä kohdassa mainittu)
 - 10 kpl rinnankorkeudeltaan vähintään 10 cm
 - rinnankorkeusläpimitaltaan vähintään 30 cm säästöpuu korvaa yhden 20-30 cm säästöpuun lisäksi myös yhden 10-20 cm säästöpuun
 - Myös leimikon pääpuulajia säästetään
- Vierasperuulajit eivät kelpaa säästöpuiksi, poikkeuksena lehtikuuset
- Osasta säästöpuuta (enint. 5 kpl/ha) voidaan tehdä tekopökkelöitä. Myös katkaistu latvus jätetään maastoon.
- Aiemmissa hakkuissa jätettyjä säästöpuuta ei poisteta ja ne voidaan laskea säästöpuiksi myös myöhemmissä hakkuissa niin kauan kuin ne ovat eläviä.

- Samaan leimikkoon kuuluvia säästöpuita voidaan keskittää halkaisijaltaan 1 km ympyrän alueella.
- Uudistusaloille jätettyjen säästöpuuryhmien maan pinta säilytetään rikkomattomana, eikä niissä olevaa pientä puustoa raivata.

Tässä alaindikaattorissa olevista alleviivatuista ja X:llä merkityistä kohdista ei ole tehty konsensuspäätöstä kamarien välillä:

6.6.2.1 Seuraavat monimuotoisuuden kannalta arvokkaat elävät puut säästetään kaikkien metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä:

- Alla luetellut monimuotoisuuden kannalta arvokkaat puut luetaan säästöpuumäärään, mikäli ne täyttävät 6.6.2-indikaattorissa mainitut läpimittakriteerit
 - järeimpiä puita priorisoidaan
 - hakkuissa säästetään kaikkia luokkia (luettelo alla) vähintään X kpl/ha asti:
- a) yksittäiset tai pienissä ryhmissä olevat, valtapuustoa selvästi järeämmät puut, joiden rinnankorkeusläpimitta on vähintään 60 cm (mänty, kuusi, koivu)
 - b) yksittäiset tai pienissä ryhmissä olevat, valtapuustoa selvästi järeämmät puut, joiden rinnankorkeusläpimitta on vähintään 40 cm (muut puut).
 - c) Muissa kuin päätehakuissa havupuuvaltaisissa metsissä säästetään rinnankorkeusläpimitaltaan vähintään 40 cm haapaa vähintään 20 kpl/ha asti
 - d) Uudistushakuissa rinnankorkeusläpimitaltaan vähintään 10 cm:n paksuiset jalopuut
 - e) Uudistushakuissa rinnankorkeusläpimitaltaan vähintään 10 cm:n paksuiset pajut, raidat, tuomet, pihlajat ja tervalepät
 - f) Tammi
 - g) Kataja
 - h) kolopuut
 - i) petolintujen pesäpuut (tiedossa olevat)
 - j) Palokoroiset männyt. Pohjois-Suomessa alueilla, joilla on palovioitusta laajasti, tulee palokoroisia puita säästää vähintään 10 kpl/ha asti.

HUOM. 1. Listan puilla ei tarkoiteta kaupallisesti kasvatettavia erikoispuita.

HUOM. 2. Sähkö- ja tielinjojen, rakennusten/rakenteiden läheisyydessä (<säästettävän puun mitta tiestä) voidaan turvallisuussyistä poistaa myös aina muuten säästettäviä puita.

Energiapuun korjuu (kriteeri 6.6)

6.6.3 Organisaatio saa korjata energiapuuta kuivahkoilta kankailta ja sitä viljavammilta kasvupaikoilta sekä vastaavilta turvekankailta.

6.6.3.1 Energiapuun korjuussa jätetään tasaisesti korjuualalle jakautuneena vähintään 30 % hakkuutähteistä. Kaikki yli 10 cm paksut pysty- ja maalahopuut jätetään korjaamatta ja rikkomatta.

6.6.3.2 Kaksi esitystä:

A.

6.6.3.2 Vähintään 25 kpl/ha halkaisijaltaan yli 15 cm paksuja kantoja (savi- ja siltimailloilla vähintään 50 kantoa/ha) jätetään korjaamatta tasaisesti korjuualalle jakautuneena. Mahdollisuuksien mukaan jätetään eri puulajien kantoja. Halkaisijaltaan alle 15 cm kannot ja vanhat, lahot kannot jätetään korjaamatta.

B.

6.6.3.2 Kantoja ei korjata.

HUOM. 1. Tämä indikaattori ei estä sellaista puunkorjuuta johon Laki metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) velvoittaa

6.6.3.3 Kantojenkorjuussa jätetään vähintään 3 metriä leveä suojakaista kasvatettavien puiden ja ojien ympärille.

6.6.3.4 Kantoja ei korjata pohjavesialueilta.

HUOM. 1. Tämä indikaattori ei estä puunkorjuuta merkittävien sieni- ja hyönteistuhojen uhatessa (Laki hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta (263/1991)) eikä laajoilta tuhoalueilta, joissa on kuollut suuri osa puustosta

HUOM. 1. Energiapuun korjuun työlajeissa noudatetaan kaikkia sovellettavissa olevia standardin velvoitteita (luontokohteet, suojavyöhykkeet vesistöihin jne.).

LEHTIPUUN OSUUS

6.6.4 Organisaatio varmistuu havupuuvältaisten metsien riittävästä lehtipuuosuudesta seuraavasti:

6.6.4.1 Harvennus:

- a) Harvennuksessa lehtipuuosuutta ei vähennetä alle 10 % harvennuskokoisen puuston runkoluvusta.
- b) Jos lehtipuuosuus on ennen harvennusta alle 10 % runkoluvusta, säästetään lehtipuusto, paitsi niiltä osin, kun se selvästi haittaa havupuiden kasvua.

6.6.4.2 Taimikonhoito:

- a) Taimikonhoidossa säilytetään lehtipuita vähintään 10 % runkoluvusta.

- b) Jos lehtipuuosuus on ennen taimikonhoitoa alle 10 % runkoluvusta, säästetään lehtipuusto, paitsi niiltä osin, kun se selvästi haittaa havupuiden kasvua.

HUOM. 1. Säästettävään lehtipuustoon kuuluu mahdollisuuksien mukaan eri puulajeja.

HUOM. 2. Tämä indikaattori ei koske varhaisperkausta.

RIISTANHOITO

6.6.5 Organisaatio ottaa metsänhoidossa huomioon seuraavat riistanhoidon näkökohdat:

- Organisaatio säilyttää soisina riistaelinympäristöinä ne suot, joita ei ole jatkossa taloudellisesti järkevää kunnostusojittaa.
- Taimikonhoidossa ja harvennushakkuiden yhteydessä säästetään riistalle tärkeitä tiheiköitä ja lehtipuita.

SUOKOKONAISUUS

6.6.6 Kaksi esitystä:

- A. Organisaation tulee jättää hakkuiden, uudis-, kunnostus- ja täydennysojitusten sekä maanmuokkauksen ulkopuolelle:
- B. Ei esitystä.
- a) kangasmetsäkuvioiden sisällä olevat kasvillisuudeltaan selvästi erottuvat vesitaloudeltaan luonnontilaiset, pienialaiset kosteat painanteet
- b) vesitaloudeltaan luonnontilaisten soiden kasvillisuudeltaan selvästi erottuvat soistuneet vaihettumisvyöhykkeet (lasketaan mukaan säästökohteen käsittelemättömänä säilytettävään suojavyyhykkeeseen).

6.6.7 Organisaatio ennallistaa kunnostusojituksen yhteydessä maillaan sijaitsevat äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) vuoden 2018 uhanalaisarviossa (liite 2) luokitellut ojitetut suot, mikäli tämä on luonnonsuojelullisesti tarkoituksenmukaista.

HUOM. 1. Ei koske turvekankaaksi muuttuneita kangaskorpia.

MUINAISJÄÄNNÖKSET

6.6.8 Organisaation tulee säilyttää kaikissa metsätaloustoimissaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kiinteät muinaisjäännökset.

HUOM. 1. Velvoite koskee muinaismuistolain (295/1963) kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kohteiden säilyttäminen edellyttää viranomaisten hyväksymää ohjeistusta, ajanmukaisen muinaisjäännösrekisterin hyödyntämistä ja joissakin tapauksissa yhteydenpitoa Museovirastoon tai maakuntamuseoon.

6.7 Organisaation tulee suojella tai ennallistaa luonnonvedet, vesistöt, virtavesien varret sekä niiden väliset yhteydet. Organisaatio välttää veden laatuun ja

määrään kohdistuvia haittavaikutuksia. Jos haittavaikutuksia ilmenee, organisaatio lieventää ja korjaa niitä.

6.7.1 Kaksi esitystä:

A.

Organisaatio jättää vesistöjen (mukaan lukien merenrannat) ja pienvesien ympärille maastomuotojen ja maalajin perusteella määräytyvän suojavyöhykkeen.

Suojavyöhykkeen leveys tulee olla:

- a) kaikilla lammilla ja järvilla vähintään 10 metriä
- b) puroilla, joilla ja merenrannoilla vähintään 15 metriä
- c) fladoilla ja kluuvijärvilla vähintään 30 metriä

HUOM. 1. Uomaa ei pidetä purona, mikäli se on perkauksessa menettänyt luonnontilansa.

B.

Tässä lisäksi alaindikaattori

6.7.1 Organisaatio käyttää suojavyöhykkeitä ojituksessa, maanmuokkauksessa ja hakkuissa varmistaakseen, että ei heikennä pienvesien ja jokien veden laatua.

6.7.1.1 Organisaatio jättää vesistöjen (mukaan lukien merenrannat) ja pienvesien ympärille maastonmuotojen ja maalajin perusteella määräytyvän suojavyöhykkeen.

Suojavyöhykkeen leveys tulee olla kaikkialla (poikkeuksena ojiksi suoristetut purot ja norot) yhteensä vähintään 30 metriä (alla metrimäärät ensin kaiken käsittelyn ulkopuoliselle osalle ja sen jälkeen peitteisenä hoidettavalle osalle (-> metsälain määritelmät peitteisyydelle). Suojavyöhykkeen raja-alue alkaa puuston mukaan (avoimet luhdat ym. vähäpuustoiset vesistöjen reunat eivät täytä suojavyöhykkeen määritelmää):

a) Kaikki vesistöjen tai pienvesien erikäs rakenteiset (muut kuin 1- ja 2-jaksoiset metsät [= sama määritelmä kuin liitteessä 3 -]) tai näkyvästi (vähintään 5 m³/ha) lahoppuustoa sisältävät vesistöjen ja pienvesien reunametsät (kokonaisuudessaan indikaattorin 6.5.1 mukainen aina säästettävä kohde); vähintään 30 m + 0 m.

b) Fladat ja kluuvijärvet (kokonaisuudessaan indikaattorin 6.5.1 mukainen aina säästettävä kohde); vähintään 30 m + 0 m.

Kohteilla, jotka eivät edusta kohtia a–b:

- c) Merenrannat; vähintään 15 m + 15 m
- d) Lammet ja järvet; vähintään 10 m + 20 m.
- e) Uomilta luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset (viite: Meriluoto & Soininen 1998) purot ja joet sekä Metsälain 10 §:n mukaiset norot; vähintään 20 + 10 m.
- f) Ojiksi suoristetut norot ja purot; vähintään 0 m + 10 m.
- g) Muut norot, purot ja joet (kohteet jotka, eivät täytä viitteen Meriluoto & Soininen 1998 luonnontilaisen kaltaisen kohteen määritelmää, mutta joissa kuitenkin on jäljellä uomien luontaista mutkittelua ja virtausvaihtelua); vähintään 15 m + 15 m.

HUOM. 1. Huomioitava tässä yhteydessä myös indikaattorin 6.5.1 vaatimukset (aina säästettävät kohteet).

6.7.1.1 Kaksi esitystä:

A.

Maanmuokkaus, ojitus ja kantojen korjuu ei ole suojavyöhykkeellä sallittua. Suojavyöhykkeellä on mahdollista harjoittaa peitteistä metsätaloutta sekä tehdä selkeästi ennallistavia tai luonnonhoidollisia hakkuita.

B.

Tässä lisäksi toinen alaindikaattori:

6.7.1.1 Metsän hakkuu, maanmuokkaus, ojitus ja kantojen korjuu eivät ole käsittelemättömänä säilytettävällä suojavyöhykkeen osalla sallittuja. Tällä vyöhykkeellä ei ajeta metsäkoneilla, lukuun ottamatta välttämättömiä ylityksiä.

HUOM. 1. Suojavyöhykkeellä on mahdollista tehdä selkeästi ennallistavia tai luonnonhoidollisia hakkuita.

6.7.1.2 Peitteisenä hoidettavaa suojavyöhykkeen osaa on hoidettava siten, ettei metsälain määrittelemää uudistamisvelvoitetta aiheudu hakkuiden seurauksena.

6.7.1.3 Pienimuotoisia raivauksia ja muita pienimuotoisia metsänhoitotoimenpiteitä on mahdollista tehdä vesistöjen suojavyöhykkeillä ja muilla virkistyskäytölle tai maisemallisesti tärkeillä kohteilla silloin kun toimenpiteet edistävät kohteen virkistys- tai maisema-arvoja. Alueelle tulee kohdistua huomattavaa jokamiehenoikeudella tapahtuvaa virkistyskäyttöä tai siellä sijaitsee ulkoilureittejä tai -rakenteita. Toimenpiteet eivät saa merkittävästi heikentää alueen luontoarvoja.

HUOM. 1. Kiinteiden rakenteiden, pysyvien omaisuuden säilytyspaikkojen sekä ihmisten oleskelupaikkojen (rakennukset, muut rakenteet, veneensäilytyspaikat, venesatamat, parkkipaikat, uimarannat, nuotiopaikat, leikkipaikat jne.) lähipuustoa voidaan käsitellä ja muita toimintoja suorittaa rantavyöhykkeelläkin em. kohteiden turvallisuuden edellyttämällä tavalla.

HUOM. 2: Käsittelemättömyyden vaatimus ei koske kohteita, joita on jo ennen sertifikaatin voimaantuloa hoidettu maisemakohteena ja jotka rekisteröidään sellaisiksi metsäsuunnitelmaan sertifikaattiin liityttäessä (uudet sertifikaatinhaltijat) tai sertifikaatin astuessa voimaan (vanhat sertifikaatinhaltijat). Tällaisilla kohteilla tulee säilyttää metsän peitteisyys, eivätkä toimenpiteet saa merkittävästi heikentää alueen luontoarvoja.

OJITUKSET

6.7.2 Organisaatio ei tee turvemailla uudisojitusta eikä muita vesitalouden järjestelytoimenpiteitä* olemassa olevan ojaverkon ulkopuolella.

*naveromätästys ja ojitusmätästys

HUOM. 1. Ojitettua aluetta ei saa laajentaa.

- 6.7.3 Kunnostusojituksessa ojia ei kaiveta alkuperäistä ojan pohjaa syvemmälle, poikkeuksena turvemaat, joilla aiemman ojituksen seurauksena turpeen pinta on vajentunut niin paljon, että suoveden pinta on jälleen lähellä maanpinnan tasoa, eikä riittävä kuivatus ole järjestettävissä pelkästään ojitusalueen purkupistettä syventämällä.
- 6.7.4 Organisaation kunnostusojitusten tulee perustua kunnostusojitussuunnitelmaan, joka sisältää tiedot vesiensuojeluratkaisuista sekä suunnittelualueella olevista tai siihen rajautuvista arvokkaista luontokohteista (6.5.1 kohteet, suojelualueet, HCV-alueet).
- 6.7.5 Organisaation tulee jättää kunnostusojitusten ulkopuolelle alavien rantojen tulvavaikutteisille alueille ulottuvat ojat sekä syöpymiselle erityisen herkäät ojat. Ei koske näille alueille kunnostusojitusten yhteydessä tehtäviä vesiensuojelutoimia ja ennallistamista.
- 6.7.7 Organisaatio estää kunnostusojitusten yhteydessä valumavesien ohjautumisen suoraan vesistöön tai pienveteen.
- 6.7.8 Organisaation tulee turvata pohjavesien laadun säilyminen pidättäytymällä tärkeillä pohjavesialueilla (I ja II luokka) kunnostus- ja täydennysojituksista, lannoituksista, kemiallisten torjunta-aineiden käytöstä (ei koske juurikäävän torjuntaa urealla), kantojen korjuusta sekä kulotuksista.

HUOM. 1. Pohjavesialueilla voidaan toteuttaa kulotuksia, mikäli tähän on olemassa ympäristöviranomaisen lupa.

- 6.7.9 Yksittäinen oja voidaan kaivaa ojitamattomalle alueelle, mikäli se on välttämätöntä olemassa olevan ojitusalueen vesien johtamiseksi veden luontaiseen laskusuuntaan.
- 6.7.10 Kalojen ja muiden vaelluseliöiden nousuesteinä toimivat siltarummut vaihdetaan niiden kulun mahdollistaviin malleihin metsäteiden kunnostustöiden yhteydessä.

6.8 Organisaatio huolehtii metsätalousyksikön alueella maiseman niin että alueen maisema-arvoille tunnusomainen vaihtelu (lajit, koko- ja ikäluokat, spatiaalinen mittakaava ja uudistumiskierto) säilyy ja/tai sitä ennallistetaan. Myös alueen ympäristön ja talouden resilienssiä vahvistetaan.

- 6.8.1 L Organisaatio ylläpitää metsäpaloista riippuvaisen lajiston elinympäristöjä kulotuksilla ja poltoilla. Kulotusten pinta-ala on vähintään 3 % soveltuvien kohteiden (MT ja karummat kasvupaikat) uudistushakkuupinta-alasta 5-vuotiskaudella. Tavoitteena on tuottaa kulotettavalle alalle keskimäärin vähintään X kpl palon voittamaa runkoa (rinnankorkeusläpimitta >20 cm) hehtaarille.

HUOM. 1. Kantoja ei korjata kulotusalueilta.

HUOM. 2. Kulotuspinta-alaan luetaan sertifioidulla alueella sijaitsevien uudistusalojen, säästöpuuryhmien ja paahderinteiden kulotukset.

HUOM. 3. Jos metsiköitä (> 0,1 ha) poltetaan koko puustoineen, niiden pinta-ala voidaan laskea pinta- alataavoitteeseen 5-kertaisena, lukuun ottamatta indikaattoriin 6.5.1 sisältämiä kohteita. Tämä koskee myös runsaspuustoisia luontaisia paloalueita, mikäli puita ei korjata pois.

- 6.9 Organisaatio ei muuta luontaisia metsiä plantaaseiksi, eikä luontaisia metsiä tai plantaaseja (jotka on raivattu suoraan luonnonmetsästä) muuhun maankäyttöluokkaan kuin metsäksi, paitsi jos maankäyttöluokan muutos:**
- a) Vaikuttaa vain hyvin rajalliseen osuuteen metsätalouksyksiköstä ja**
 - b) tuottaa selkeän, tuntevan, lisäarvoisen turvan pitkän tähtäimen suojelehuödyille metsätalouksyksikön alueella, ja**
 - c) ei vahingoita tai uhkaa korkeita suojeleuarvoja (High Conservation Values, HCV) eikä korkeiden suojeleuarvojen säilyttämisen tai vahvistamisen kannalta välttämättömiä alueita tai resursseja.**

6.9.1 Organisaatio hoitaa metsiään siten, että 5 % osuutta suurempaa alaa sertifioidun alueen metsämaasta ei muuteta viljelymetsäksi (plantaasimetsäksi) tai ei-metsäiseen maankäyttötarkoitukseen ja siten, että metsien muuttaminen mahdollistaa merkittäviä, ylimääräisiä ja pitkällä tähtäimellä toimivia suojeleullisia hyötyjä.

HUOM. 1. Mahdollisuus maankäyttöluokan muutokseen tästä poikkeavasti on mahdollista virallisen suunnitteluprosessin (yleis- tai asemakaavoitus) kautta tai viranomaisen voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuvan lupapäätöksen perusteella.

6.9.2 Organisaation tulee palauttaa soranottoalueet takaisin metsätalouksmaaksi, kun niiden käyttö on päättynyt.

HUOM. 1. Palautusvelvoite ei koske sellaisia kohteita, joiden säilyttäminen puuttomana tai niukkapuustoisena on perusteltua monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvistä syistä.

6.9.3 Organisaatio ei muuta korkean suojeleuarvon alueiden (HCV) tai aina säästettävien elinympäristöjen (6.5.1) maankäyttömuotoa siten, että näiden luonnonsuojeleullisten tai muiden arvojen säilyminen vaarantuu.

HUOM. 1. Mahdollisuus maankäyttöluokan muutokseen tästä poikkeavasti on mahdollista virallisen suunnitteluprosessin (yleis- tai asemakaavoitus) kautta tai viranomaisen voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuvan lupapäätöksen perusteella.

6.10 Metsätalouksyksiköt, joilla on plantaaseja ja jotka on perustettu luonnonmetsäalueelle marraskuun 1994 jälkeen, eivät sovellu sertifiointiin, paitsi missä:

- a) on osoittaa selvät ja riittävät todisteet, että organisaatio ei ollut suoraan tai epäsuorasti vastuussa maankäytön muutoksesta, tai**
- b) muutos on vaikuttanut hyvin rajalliseen osuuteen metsätalouksyksikön alueesta ja tuottaa selvää, merkittävää ja lisäarvoista turvaa pitkän tähtäimen suojelehuödyille metsätalouksyksikön alueella.**

6.10.1 Parhaaseen saatavilla olevaan tietoon perustuva tarkka tieto kerätään kaikesta plantaasiksi vuoden 1994 jälkeen muutetuista alueista.

6.10.2 Vuoden 1994 jälkeen luonnontilaisen metsän tilalle perustettuja puuviljelmiä ei voida sertifioida.

HUOM. 1. Muussa maankäytössä olleiden alueiden ottaminen puuviljelmäkäyttöön on hyväksyttävää alkuperäisen maankäytön muutoksen ajankohdasta riippumatta.

HUOM. 2. Ennen sertifiointia perustetut hybridihaapaviljelmät voidaan sertifioida muun metsätaloussyksikön osana.

Kriteeri 10.9 on siirretty Periaatteesta 10 Periaatteen 6 alle, koska kriteeri vastaa standardityöryhmän näkemyksen mukaan Periaatteen 6 sisältöjä. Periaatteiden ja kriteereiden numerointia ei voida muuttaa.

10.9 Organisaation tulee arvioida riskejä ja tehdä toimenpiteitä, jotka vähentävät mahdollisia luonnontuhojen aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia. Riskinarviointi ja toimenpiteet tehdään suhteessa metsänhoidon laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin.

10.9.1 Metsänkäsittelyn aiheuttamat lisääntyneet luonnontuhojen riskit tunnistetaan.

10.9.2 Kaksi esitystä:

A.

Metsänkäsittelymenetelmien valinnalla vähennetään luonnontuhojen riskejä. Erityistä huomiota kiinnitetään luonnontuhojen riskien vähentämiseen metsätaloussyksikön rajoilla.

B.

M-L käsittelee Lapin läänissä metsiä pohjois- ja itärinteiltään yli 300 metrin ja etelä- ja länsirinteiltään yli 330 metrin korkeudella varovaisesti ja maisemaa korostetusti säilyttäen. Hakkuut tulee tehdä pääosin harvennus- ja väljennyshakkuina, metsän peitteisyyden säilyttävänä erikoishakkuina sekä korkeintaan 0,5 ha suuruisina aukkoina.

PERIAATE 7: METSÄSUUNNITTELU

Organisaatiolla tulee olla toimintaperiaatteidensa ja tavoitteidensa mukainen metsätalouden yleissuunnitelma, joka on suhteutettu toimenpiteiden laajuuteen, voimakkuuteen ja riskeihin. Metsätalouden yleissuunnitelmaa toteutetaan ja pidetään ajan tasalla säännöllisellä seurannalla siten, että toiminnassa voidaan edistää adaptiivisen resurssienhallinnan (*engl. adaptive management*) periaatteita. Suunnittelun ja dokumentaation tulee olla riittävää henkilöstön ohjeistamiseksi ja tiedon antamiseksi sidosryhmille (niille sidosryhmille, joihin toimenpiteet vaikuttavat (*engl. affected stakeholders*) että niille sidosryhmille, joilla on intressejä alueella (*engl. interested stakeholders*)), sekä metsänhoidollisten päätösten perustelemiseksi.

- 7.1 Organisaation tulee asettaa toimintaperiaatteita (*engl. policies*) (visioita ja arvoja) ja tavoitteita, jotka ovat ympäristön kannalta kestäviä, sosiaalisesti hyödyllisiä ja taloudellisesti kannattavia. Toimintaperiaatteiden tulee olla oikeassa suhteessa organisaation metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja riskeihin. Toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden tiivistelmät sisällytetään metsätalouden yleissuunnitelmaan ja julkaistaan.

Ei indikaattoreita tämän kriteerin alle.

- 7.2 Organisaatiolla tulee olla ja sen tulee toteuttaa käsittelyalueelle metsätalouden yleissuunnitelma, joka on yhdenmukainen kriteerissä 7.1 määrättyjen toimintaperiaatteiden (*engl. policies*) sekä hoidon ja käytön tavoitteiden kanssa. Metsätalouden yleissuunnitelman tulee kuvailla metsätaloustoimien luonnonvarojen ja osoittaa, kuinka suunnitelma täyttää FSC:n sertifiointivaatimukset. Metsätalouden yleissuunnitelman tulee kattaa metsänhoidon suunnittelu (*engl. forest management planning*) ja sosiaalisten vaikutusten hallinnan suunnittelu (*engl. social management planning*) suhteutettuna toimenpiteiden laajuuteen, voimakkuuteen ja riskeihin (*engl. scale, intensity and risk*).

- 7.2.1 Organisaatiolla on metsäsuunnitelma ja siihen liittyvät asiakirjat, jotka sisältävät seuraavat asiat:

- a) Tavoitteet metsien hoidolle ja käytölle (Vain M-L)
- b) Metsikkökohtaiset puusto- ja maaperätiedot
- c) Metsikkökohtaiset metsänhoitotarpeet ja hakkuumahdollisuudet
- d) Toteutetut erikoistyöajit (lannoitus, kunnostusojitus)
- e) Tiedossa olevat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat (6.4.3) ja
- f) Kartat, joista selviää kyseisen alueen metsävarat sisältäen suunnitellut metsänkäsittelytoimenpiteet sekä kiinteistörajat, aluetta koskevat suojelualueet ja korkean suojeluarvon alueet (P9). Suojelualueisiin merkitään myös indikaattorien 6.6.8 (arvokkaat kiinteät muinaisjäännekohteet), 6.5.1 (aina säästettävät arvokkaat elinympäristöt) ja 6.5.2 (5 %:n suojeluosuus) ja 6.5.3 (erityiskohteet) kohteet.

- 7.2.1 XS Organisaatiolla tulee olla metsäsuunnitelma tai tämän standardin mukaisessa metsäsuunnittelussa vaadittavat tiedot muuten dokumentoituna.

7.3 Metsätalouden yleissuunnitelman tulee sisältää todennettavia tavoitteita, joiden mukaisesti kaikki suunnitellut hoidon ja käytön tavoitteet voidaan arvioida.

Ei indikaattoreita tämän kriteerin alle.

7.4 Standardin toteuttamiseen liittyvät suunnitelmat ja dokumentit päivitetään säännöllisesti, jotta voidaan ottaa huomioon seurannan ja arvioinnin sekä sidosryhmäosallistamisen tulokset tai uusin tieteellinen ja tekninen tieto sekä vastata muuttuviin ekologisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin olosuhteisiin.

7.4.1 Kaksi esitystä:

<p>A.
Metsätalouden yleissuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti, jotta siihen saadaan mukaan seuraavat:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Seurantatulokset, mukaan lukien sertifiointiauditoinnit (<i>engl. certification audits</i>)2) Arviointitulokset3) Sidosryhmien osallistamisen tulokset4) Uusi tieteellinen ja tekninen tieto5) Muuttuvat ympäristöolosuhteet sekä sosiaaliset ja taloudelliset olosuhteet. | <p>B.
L Metsätalouden yleissuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti, jotta siihen saadaan mukaan seuraavat:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Seurantatulokset, mukaan lukien sertifiointiauditoinnit (<i>engl. certification audits</i>)2) Arviointitulokset3) Sidosryhmien osallistamisen tulokset4) Uusi tieteellinen ja tekninen tieto5) Muuttuvat ympäristöolosuhteet sekä sosiaaliset ja taloudelliset olosuhteet. |
|---|---|

7.4.2 S-L Organisaatio päivittää metsäsuunnitelman vähintään joka 10. vuosi.

7.4.3 M-L Organisaatio pyytää vähintään kaksi kertaa vuodessa, tai sopimuksella viranomaisen käytännön mukaisesti, viranomaiselta tiedot arvokkaista elinympäristöistä (6.5.1.1, 6.5.1.2 mukaiset kohteet) ja uhanalaisten lajien esiintymispaikoista (6.4.3) ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistä muinaisjäänöksistä (6.6.8) ja päivittää ne metsäsuunnitelmaan.

7.4.3 XS-S Organisaatio tallettaa saamansa viranomaisten tiedot arvokkaista elinympäristöistä (6.5.1.1., 6.5.1.2 mukaiset kohteet) ja uhanalaisten lajien esiintymispaikoista (6.4.3) ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistä muinaisjäänöksistä (6.6.8). Tiedot on pyydettävä ennen metsänkäsittelyyn ryhtymistä, ei kuitenkaan useammin kuin vuosittain.

7.4.4 S-L Organisaatio vastaa siitä, että sen itse tekemät tai teettämät toimenpiteet kirjataan metsätalouden yleissuunnitelmaan.

7.5 Metsätalouden yleissuunnitelman tiivistelmä on saatavilla julkisesti ja maksutta. Niille sidosryhmille, joihin käsittelytoimenpiteet vaikuttavat (*affected stakeholders*), organisaation tulee tarjota metsätalouden yleissuunnitelman olennaiset osat saataville käsittelykustannusten hinnalla (*engl. at cost of reproduction and handling*), salassa pidettävää tietoa lukuun ottamatta.

Indikaattorin 7.5.1 vaihtoehdossa on yhdistettynä yleisindikaattorit 7.5.1 ja 7.5.2:

7.5.1 *A summary of the management plan in a format comprehensible to stakeholders including maps and excluding confidential information is made publicly available at no cost.*

7.5.2 *Relevant components of the management plan, excluding confidential information, are available to affected stakeholders on request at the actual costs of reproduction and handling.*

7.5.1 Kaksi esitystä:

A.

L Organisaation tulee huolehtia, että metsätalouden yleissuunnitelman keskeisten osien yhteenveto, joka sisältää kriteerissä 7.2 listatut kohdat, on julkisesti saatavilla, ottaen kuitenkin huomioon tietojen mahdollisen luottamuksellisuuden.

B.

Organisaation tulee varmistaa, että metsätalouden yleissuunnitelman yhteenveto, sisältäen liitteessä 4 B kuvatut tiedot, on pyynnöstä julkisesti saatavilla liitteen 4 B mukaisessa esitysmuodossa, kunnioittaen tietojen luottamuksellisuutta. Tämä ei koske puukauppatietoja sekä häirinnälle, keräilylle ja metsästykselle alttiiden uhanalaisten lajien esiintymätietoja.

HUOM: Laki viranomaistoiminnan julkisuudesta säätelee valtion ja kuntien tietojen julkaisemista.

7.5.1.1 L Organisaation tulee varmistaa, että metsätalouden yleissuunnitelman yhteenveto, sisältäen liitteessä 4 kuvatut tiedot, on pyynnöstä julkisesti saatavilla liitteen 4 A mukaisessa esitysmuodossa, kunnioittaen tietojen luottamuksellisuutta.

Ei alaindikaattoreita.

7.5.1.1 S-M Organisaation on vaadittaessa pystyttävä esittämään:

- a) Tavoitteet metsien käytölle;
- b) Organisaatiolla on karttana tai kartta-aineistona käytössään oma metsänomistus kiinteistörajoina sekä aluetta koskevat suojelualueet, korkean suojeluarvon alueet (periaate 9). Suojelualueisiin merkitään myös indikaattorien 6.6.8 (arvokkaat kiinteät muinaisjäänökset), 6.5.1 (aina säästettävät arvokkaat elinympäristöt) ja 6.5.2 B (5%:n suojeluosuus) ja 6.5.3 A (erityiskohteet) kohteet;
- c) ELY-keskuksen tai metsäkeskuksen tiedossa olevat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat; ja
- d) Toteutetut erikoistylajit (lannoitus, kunnostusojitus) sekä
- e) viimeisimmän auditointiraportin yhteenveto kunnioittaen tietojen luottamuksellisuutta.

Huom. 1. Laki viranomaistoiminnan julkisuudesta säätelee valtion ja kuntien tietojen julkaisemista.

- 7.6 Organisaatio osallistaa (suhteessa metsänhoidon toimenpiteiden laajuuteen, voimakkuuteen ja riskiin) metsien käytön suunnitteluun ja seurantaan ennakoivasti ja läpinäkyvästi sidosryhmiä, joihin metsänhoidon toimenpiteet vaikuttavat (*engl. affected stakeholders*), ja pyynnöstä niitä sidosryhmiä, joilla on intressejä alueella (*engl. interested stakeholders*).**

Ei indikaattoreita tämän kriteerin alle. Osallistamista käsitellään laajemmin periaatteessa 4.

LUONNOS

PERIAATE 8: SEURANTA JA ARVIOINTI

Organisaation tulee osoittaa, että hoidon ja käytön tavoitteiden (*engl. management objectives*) saavuttamiseen tähtäävää edistystä, metsätaloustoimien vaikutuksia ja käsittelyalueen kuntoa valvotaan ja arvioidaan siinä määrin kuin on tarpeen metsätaloustoimien laajuus, voimakkuus ja niiden negatiivisten vaikutusten todennäköisyys huomioon ottaen, jotta voidaan toteuttaa sopeutuvan luonnonvarojen käytön ja hoidon periaatetta (*engl. adaptive management*).

- 8.1 Organisaation tulee seurata metsätalouden yleissuunnitelmansa (*engl. management plan*) toteutumista, siihen kuuluvia toimintaperiaatteita (*engl. policies*) ja käsittelytavoitteita, siinä suunniteltujen toimenpiteiden edistymistä ja todennettävien tavoitteiden (*engl. verifiable targets*) saavuttamista.

HUOM. 1. Organisaation sisäinen arviointi ja siihen liittyvät asiakirjat tulee tehdä sellaisiksi, että sertifiointiorganisaatio pystyy niistä määrittelemään näiden periaatteiden toteutumisen

- 8.1.1 S-L Organisaatio kirjaa metsätalouden yleissuunnitelmaan tekemänsä tai teettämänsä metsänhoidon toimenpiteet ja seuraa suunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

- 8.2 Organisaatio seuraa ja arvioi metsätaloustoimien ympäristövaikutuksia ja sosiaalisia vaikutuksia sekä ympäristön tilassa tapahtuvia muutoksia.

- 8.2.1 M-L Organisaatio seuraa metsätaloustoimien ympäristövaikutuksia ja sosiaalisia vaikutuksia siten, että standardin vaatimuksia voidaan noudattaa.

- 8.2.1 XS-S Organisaatio tunnistaa metsätaloustoimien ympäristövaikutukset ja sosiaaliset vaikutukset.

- 8.3 Organisaation tulee analysoida seurannan ja arvioinnin tulokset ja ottaa analyysistä johdetut päätelmät/analyysin lopputulokset mukaan suunnitteluprosessiin.

- 8.3.1 M-L Seurannan tulokset otetaan huomioon metsätalouden yleissuunnitelman toteutuksessa ja päivityksessä.

- 8.4 Organisaation tulee julkaista julkisesti saatavilla oleva, maksuton tiivistelmä seurannan tuloksista. Salassa pidettäviä tietoja ei tarvitse sisällyttää tiivistelmään.

- 8.4.1 M-L Seurantatulosten maksuton tiivistelmä (tiivistelmän sisältö määritellään seuraavassa luonnosversiossa) saatetaan julkisesti saataville sidosryhmille ymmärrettävässä muodossa, lukuun ottamatta salassa pidettävää tietoa.

- 8.5 Organisaatiolla tulee olla käytössä seuranta- ja jäljitysjärjestelmä (*engl. a tracking and tracing system*) niille käsittelyalueelta peräisin oleville tuotteille, joita markkinoidaan FSC-sertifioituina. Järjestelmän tulee olla oikeassa suhteessa organisaation metsätaloustoimien laajuuteen, voimakkuuteen ja

negatiivisten vaikutusten todennäköisyyteen (engl. scale, intensity and risk). Järjestelmän tarkoituksena on osoittaa FSC-sertifioituina markkinoitujen tuotteiden alkuperä ja volyymi suhteessa vuosittaiseen ennustettuun määrään (engl. projected output).

8.5.1 Organisaation tulee kirjallisesti todistaa ostajalle, että metsätuotteet ovat peräisin sertifioidusta metsästä. Asiakirjoissa ilmoitetaan puun alkuperä kiinteistön tarkkuudella.

8.5.2 Pysty- ja hankintakaupoilla toimitetusta puusta tallennetaan puukauppa-asiakirjoihin seuraavat tiedot:

- 1) Puun ostaja ja myyjä
- 2) Kiinteistö
- 3) Hakkuuajankohta
- 4) Puutavaralaji
- 5) Myytävän puun määrä
- 6) Tieto sertifiointista.

8.5.3 Toimituskaupalla toimitetusta puusta tallennetaan puukauppa-asiakirjoihin indikaattorin 8.5.2 vaatimusten lisäksi seuraavat tiedot:

- 1) Sertifikaattikoodi
- 2) Puukauppaa koskeva lasku ja siinä vaadittavat FSC-väittämät puukaupan perustuessa laskutukseen
- 3) Toimituspaikka
- 4) Korjuu- ja kuljetusyrittäjät.

8.5.4 Edellä mainittu dokumentaatio säilytetään vähintään viisi vuotta.

PERIAATE 9: KORKEAT SUOJELUARVOT

Korkean suojeluarvon metsien käsittelyn tulee ylläpitää tai parantaa ominaisuuksia, joihin metsän suojeluarvo perustuu. Suojeluarvoiltaan merkittäviä metsäkohteita koskevat päätökset tulee tehdä varovaisuusperiaate huomioon ottaen.

Merkittävät suojeluarvot (High Conservation Values, HCV) on määritelty International Generic Indicators -dokumentissa (FSC-STD-60-004 V2-0 EN).

9.1 Organisaation tulee arvioida ja dokumentoida seuraavien korkeiden suojeluarvojen esiintyminen ja tila metsätalousyksikön alueella suhteessa metsätaloustoimien vaikutusten laajuuteen sekä intensiteettiin ja niiden aiheuttamaan riskiin sekä korkeiden suojeluarvojen esiintymisen todennäköisyyteen. Työhön osallistetaan sidosryhmiä, joihin toimenpiteet alueella vaikuttavat (*engl. affected stakeholders*) sekä sidosryhmiä, joilla on intressejä alueeseen (*engl. interested stakeholders*). Myös muita menetelmiä ja lähteitä käytetään.

HCV 1 - Lajien monimuotoisuus. Biologisen monimuotoisuuden keskittymät mukaan lukien kotoperäiset lajit sekä harvinaiset, vaarantuneet tai uhanalaiset lajit, jotka ovat merkittäviä globaalilla, alueellisella tai kansallisella tasolla.

HCV 2 - Maisematason ekosysteemit ja mosaiikit. Koskemattomat metsämaisemat ja laajat maisematason ekosysteemit sekä ekosysteemien mosaiikit, jotka ovat merkittäviä ja joilla elää suuri enemmistö alueella luontaisesti esiintyvistä lajeista elinkelpoisina populaatioina luontaisesti jakaantuneina ja luontaisella runsaudella.

HCV 3 - Ekosysteemit ja habitaatit. Harvinaiset (*engl. rare*), vaarantuneet (*engl. threatened*) tai uhanalaiset (*engl. endangered*) ekosysteemit, habitaatit tai refugiot (alueet, joilla olosuhteet ovat pysyneet suhteellisen vakaina silloinkin, kun ympäristössä tapahtuu suuria muutoksia).

HCV 4 - Kriittiset ekosysteemipalvelut. Perusekosysteemipalvelut kriittisissä tilanteissa, mukaan lukien valuma-alueiden suojelu sekä haavoittuvan maaperän ja rinteiden eroosion hillintä.

HCV 5 - Yhteisön tarpeet. Alueet ja luonnonvarat, jotka ovat perustavanlaatuisia paikallisyhteisöjen ja alkuperäiskansojen perustarpeiden tyydyttämiseksi (elinkeinoja, terveyttä, ravintoa, vettä jne. varten), ja jotka on määritetty osallistamalla näitä yhteisöjä tai alkuperäiskansoja.

HCV 6 - Kulttuuriarvot. Alueet, luonnonvarat, elinympäristöt ja maisemat, joilla on globaalia tai kansallista kulttuurista, arkeologista tai historiallista merkitystä, ja/tai kriittistä kulttuurista, ekologista, taloudellista tai uskonnollista merkitystä tai jotka ovat pyhiä paikallisyhteisöjen tai alkuperäiskansojen perinteisissä kulttuureissa, ja jotka on määritetty osallistamalla paikallisyhteisöjä tai alkuperäiskansoja.

9.1.1 Organisaatio on perillä korkean suojeluarvon alueiden määrittelyn kannalta olennaisista tietolähteistä (liite 5).

9.1.2 S-L Organisaatio huomioi ja kartoittaa metsäsuunnitelman teossa korkean suojeluarvon alueet ja merkitsee nämä metsäsuunnitelmaan.

HUOM. 1. Pienmetsänomistajia varten on olemassa käsikirja HCV-kohteiden määrittämiseksi: *FSC step-by-step guide Good practice guide to meeting FSC*

- 9.1.2 XS Organisaatio arvioi ja dokumentoi metsätalousalueensa määritelmän mukaiset korkean suojeluarvon alueet.
- 9.1.3 L Organisaatio hankkii tietoa sidosryhmiltä, joilla on oleellista asiantuntijatietao listatuista (liite 5) korkeista suojeluarvoista, määritellessään näitä arvoja metsätalousalueellaan.
- 9.1.3 XS-M Organisaatio hankkii tiedot tiedossa olevien määritelmän mukaisten korkean suojeluarvon alueiden sijainnista.
- 9.2 Organisaatio kehittää tehokkaita strategioita määritettyjen korkeiden suojeluarvojen säilyttämiseksi ja/tai parantamiseksi osallistaen sidosryhmiä joihin alueen metsätaloustoimenpiteet vaikuttavat tai joilla on intressejä alueeseen, sekä asiantuntijoita.**
- 9.2.1 L Organisaatioilla on käytössä toimintaohjeet HCV -alueilla toimimiseen. Ohjeet on tehty yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
- 9.2.2 S-L Organisaatio ottaa huomioon korkeiden suojeluarvojen säilyttämisen vaatimat rajoitteet tai lisätoimenpiteet metsäsuunnitelmassa.
- 9.3 Organisaation tulee toteuttaa strategioita ja toimenpiteitä (*engl. actions*) jotka säilyttävät ja/tai parantavat määritettyjä korkeita suojeluarvoja. Näiden strategioiden ja toimenpiteiden tulee toteuttaa varovaisuusperiaatetta ja olla oikeassa suhteessa metsätaloustoimien (*engl. management activities*) laajuuteen, intensiteettiin ja niiden aiheuttamaan riskiin.**
- 9.3.1 S-L Organisaatio varmistaa määritelmän mukaisten korkean suojeluarvon alueiden suojeluarvojen turvaamisen tai lisäämisen toteuttamalla metsäsuunnitelmassa määritellyt toimenpiteet.
- 9.3.2 Mikäli todetaan toimenpiteen vaarantavan korkean suojeluarvon alueen suojeluarvoja, toimenpide keskeytetään välittömästi.
- 9.4 Organisaation tulee osoittaa, että korkeissa suojeluarvoissa tapahtuvia muutoksia arvioidaan säännöllisen valvonnan (*engl. periodic monitoring*) avulla. Organisaation tulee sovittaa metsätalousstrategiansa (*engl. management strategies*) sellaisiksi, että ne turvaavat korkeiden suojeluarvojen tehokkaan säästämisen. Valvonnan tulee olla oikeassa suhteessa metsätaloustoimien laajuuteen ja intensiteettiin sekä niiden aiheuttamaan riskiin, ja sen tulee osallistaa niitä sidosryhmiä, joihin toimenpiteet vaikuttavat, niitä sidosryhmiä, joilla on alueella intressejä sekä asiantuntijoita.**
- 9.4.1 M-L Organisaatio seuraa ja dokumentoi korkean suojeluarvon alueilla tehtyjä metsätaloustoimenpiteitä ja niiden vaikutuksia suojeluarvoihin.
- 9.4.1. XS-S Organisaatio on tietoinen tekemiensä tai teettämiensä metsätaloustoimenpiteiden vaikutuksista korkeiden suojeluarvojen alueisiin.

HUOM. 1. Arvio voi perustua ajantasaiseen paikkatietoon tai maastotarkastuksiin.

9.4.2 M-L HCV -alueilla tehtyjä toimenpiteitä koskeva, sidosryhmiltä saatu palaute dokumentoidaan ja käsitellään.

9.4.3 Metsätalouden menetelmiä kehitetään, jos havaitaan toimenpiteiden heikentäneen korkean suojeluarvon alueiden suojeluarvoja.

HUOM. 1. *Intact Forest Landscapes (IFL) -alueista ei ole tässä luonnoksessa neuvoteltuja indikaattoreita. Julkisessa kuulemisessa haetaan tietoa ja näkökulmia indikaattoreiden tueksi. Standardityöryhmä on sopinut seuraavista perusperiaatteista:*

- IFL -määritelmänä käytetään kansainvälistä määritelmää (FSC-STD-60-004 V2-0 EN).
- IFL:t turvataan eli jätetään metsätalouden ulkopuolelle.
- IFL-rajauksen sisällä olevia alueita, joilla IFL-kriteerit eivät selkeästi täyty (rajaukset selvästi virheellisiä), voidaan kuitenkin käyttää metsätalouteen. Tällaisilla selkeästi kriteerit alittavilla kohteilla on esim. asutusta tai tiettyä aikana tapahtunutta hakkutoimintaa (aikarajaus).
- Olemassa olevat sertifikaatit hyväksytään.

Indikaattoreita kirjataan konsultaatiossa saatujen vastausten kokoamisen jälkeen, työssä lähdetään yleisindikaattoreiden (IGI) kirjauksista.

LUONNOS

PERIAATE 10: METSÄTALOUSTOIMIEN TOTEUTTAMINEN

10.1 Organisaation tulee puunkorjuun jälkeen tai käsittelysuunnitelman (*engl. management plan*) mukaisesti uudistaa kasvillisuuspeite puunkorjuuta edeltävään tai sitä luontaisempaan tilaan, joko luontaisesti tai keinotekoisesti, niin nopeasti kuin olosuhteet sallivat.

10.1.1 Organisaatio huolehtii metsän uudistamisesta metsälain määräämällä tavalla.

10.2 Organisaation tulee käyttää uudistamiseen lajeja, jotka sopivat hyvin alueen ekologiaan ja hoidon tavoitteisiin. Organisaation tulee käyttää alkuperäisiä lajeja ja paikallisia genotyyppejä uudistamiseen, ellei muiden lajien tai genotyyppien käyttöön ole selviä ja vakuuttavia perusteita.

10.2.1 Metsän uudistamisessa on käytettävä kasvupaikalle ominaisia, paikallisia puulajeja. Vierasperäisiä puulajeja tai voi käyttää vain perustellusta syystä.

10.2.2 Organisaation tulee suosia luontaisesti syntyneitä taimia, kun se on metsänhoidollisesti ja taloudellisesti perusteltua. Keinollisessa uudistamisessa tulee varmistua taimi- ja siemenaineuksen alkuperän soveltuvuudesta. Ei-paikallisia kantoja voi käyttää vain perustellusta syystä.

10.2.3 M-L Organisaatio uudistaa 5-vuotiskaudella vierasperäisille puulajeille korkeintaan 3 %:n osuuden viljely- tai uudistusalasta.

10.2.3 XS-S Organisaatio voi kasvattaa metsätalouskäytössä vierasperäisiä puulajeja korkeintaan 5 % metsämaan pinta-alasta. Organisaatio, jolla on alle 50 hehtaaria metsämaata, rajoittaa ulkomaisten puulajien käytön 2,5 ha pinta-alalle.

10.3 Organisaatio käyttää vierasperäisiä lajeja vain silloin, kun tieto ja/tai kokemus ovat osoittaneet, että vieraslajien haitallista vaikutusta (*engl. invasive impact*) voidaan kontrolloida, ja tehokkaat hillintäkeinot (*engl. mitigation measures*) ovat käytössä.

10.3.1 Vierasperäisiä puulajeja käytetään vain, jos tiedetään (käytännön kokemuksen tai tieteellisen tiedon pohjalta) niiden leviämisen olevan hallittavissa, ja jos käytössä on tehokkaita keinoja estää lajien leviäminen.

10.3.2 Organisaation tulee dokumentoida kaikkien metsänuudistamisessa käytettyjen vierasperäisten siementen ja taimien alkuperä viljelymateriaalin tuottajalta saadun tiedon mukaisesti.

10.3.3 Organisaation tulee seurata ja dokumentoida vierasperäisten puulajien esiintymistä.

HUOM. 1. Seurantavelvoite leviämisen mukaan luokittain:

Luokka 1: Juurivesoista leviävät: 5 vuoden välein

Luokka 2: verrattain aggressiivisesti leviävät: kerran 10 vuodessa

Luokka 3: kerran 20 vuodessa.

10.3.4 Organisaation tulee poistaa istutusalueen ulkopuolelle levinneet vierasperäisen puulajin taimet, jos vierasperäinen puulaji leviää voimakkaasti.

HUOM. 1. Velvoite ei koske siperianlehtikuusta (*Larix sibirica*) eikä venäjänlehtikuusta (*Larix archangelica*).

10.4 Organisaatio ei käytä geneettisesti muunneltuja organismeja metsätalouksyksikön alueella.

10.4.1 Geneettisesti muunneltuja organismeja ei käytetä.

10.5 Organisaation tulee käyttää metsänhoitomenetelmiä (*engl. silvicultural practices*), jotka sopivat ekologisesti kasvillisuuteen, lajistoon, kohteisiin ja hoidon tavoitteisiin.

10.5.1 Mikäli tutkimustarkoituksissa halutaan poiketa standardin periaatteista, tutkimushanke vaatii standardityöryhmän hyväksynnän.

10.6 Organisaation tulee minimoida lannoitteiden käyttö tai välttää sitä kokonaan. Lannoitteita käytettäessä organisaation tulee osoittaa, että käytöstä on yhtä paljon tai enemmän ekologista ja taloudellista hyötyä kuin metsänhoitomenetelmistä (*engl. silvicultural systems*), jotka eivät vaadi lannoitteita. Organisaation tulee myös estää, hillitä ja/tai korjata ympäristöarvoille, mukaan lukien maaperälle, koituva haitta.

10.6.1 Lannoitteita käytetään mahdollisimman vähän ja noudattaen hyvän metsänhoidon suosituksia.

10.6.1.1 Terveyslannoitus on sallittua kohteilla, joissa puusto kärsii osoitetusti ravinne-epätasapainosta. Tuoreiden ja kuivahkojen kangasmetsien kasvatusmetsissä myös kasvatuslannoitus on sallittua.

10.6.1.2 Tuhkalannoitus suometsämailla on sallittua.

10.6.1.3 L Vuoden aikana kasvatuslannoitetaan korkeintaan 3 % hallitsemastaan metsäalasta.

10.6.1.4 Kaksi esitystä:

A.
L Kasvatuslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 30 % organisaation metsäalasta.

B.
M-L Kasvatuslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 30 % organisaation metsäalasta.

XS-M Kasvatuslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 50 % organisaation metsäalasta.

XS-S Kasvatuslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 50 % organisaation metsäalasta.

10.6.2 Lannoituskohteet määritellään metsätaloussuunnitelmassa siten, että kohteissa on saavutettavissa merkittävä taloudellinen hyöty ilman ympäristöriskiä.

10.6.3 Lannoitteiden käyttö dokumentoidaan yksityiskohtaisesti (laatu, määrä, alue, vuosi).

10.6.4 Lannoituksen haitallisia ympäristövaikutuksia ehkäistään ja jos haittoja ilmenee, niitä lievennetään tai korjataan.

10.6.4.1 Lannoituksen vesistövaikutukset minimoidaan jättämällä lannoitetun alueen ja vesistöjen väliin leveydeltään vähintään seuraavan levyiset lannoittamattomat suojavyöhykkeet:

- a) vesistöt (meri, järvi, joki tai lampi): lentolevitys 50 m; maakonelevitys 30 m
- b) purot: 20 m
- c) ojat: 5 m. Ei koske tuhkalannoitusta. Tuhkalannoitus: lannoite ei sisällä lisättyä typpeä.

HUOM. 1. Helikopterilannoituksessa pyritään noudattamaan ojien väliin jäävien sarkojen suuntaista lentolinjaa.

10.6.4.2 Kaksi esitystä:

- A. Metsätalouden ulkopuolelle jätettäville alueille jätetään lannoittamaton suojavyojhyke, jonka leveys on vähintään 20 m. (Vesistöjen suojavyojhykkeille ei jätetä erillisiä lannoituksen suojavyojhykkeitä.)
- B. Ei esitystä.

10.6.4.3 Organisaatio ei lannoita 1 tai 2-luokan pohjavesialueilla.

10.7 Organisaation tulee käyttää integroitua tuholaistorjuntaa (*engl. integrated pest control*) ja metsänhoitokäytäntöjä (*engl. silvicultural systems*), joissa vältetään kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä tai pyritään luopumaan siitä. Organisaatio ei käytä mitään FSC:n toimintaperiaatteiden (*engl. policy*) kieltämiä kemiallisia torjunta-aineita. Kun torjunta-aineita käytetään, organisaation tulee ehkäistä, hillitä ja/tai korjata ympäristöarvoille tai ihmisten terveydelle aiheutuvia haittoja.

10.7.1 Kemiallisten torjunta-aineiden käyttö minimoidaan ja ensisijaisesti käytetään muita torjuntamenetelmiä.

10.7.1.1 Organisaation tulee käyttää juurikäävän torjunnassa vain biologisesti hajoavia torjunta-aineita (urea ja harmaaorvakkaliuos).

10.7.2 FSC:n torjunta-ainekäytäntöjen (*FSC Pesticide Policy*) kieltämiä kemiallisia torjunta-aineita ei käytetä tai säilytetä käsittelyalueella, ellei FSC ole myöntänyt poikkeusta.

HUOM. 1. FSC-metsään voidaan viedä taimitarhoilla (myös FSC:ssä kielletyillä/rajoitetuilla aineilla) käsiteltyjä taimia, jos taimitarha ei kuulu sertifiointin piiriin.

10.7.3 Torjunta-aineiden käyttö dokumentoidaan (kauppanimi, vaikuttava ainesosa, vaikuttavan ainesosan käytetty määrä, käyttöjakso, käyttöalue ja sen sijainti sekä käytön syy).

HUOM. 1. Kantokäsittelyssä riittää käsittelypinta-ala vuositasona.

10.7.4 Torjunta-aineiden käyttö noudattaa ILO:n asiakirjan ”*Safety in the use of chemicals at work*” vaatimuksia kuljetuksista, varastoinnista, käsittelystä, levittämisestä ja siitä kuinka puhdistaminen hoidetaan vuoto- tai valumaonnettomuuden jälkeen.

10.7.5 Jos kemiallisia torjunta-aineita käytetään, niitä käytetään mahdollisimman vähän ja vähiten ympäristölle haittaa aiheuttavin menetelmin.

10.7.6 Kemiallisten torjunta-aineiden käytöllä ei aiheuteta vaaraa ympäristölle tai terveydelle.

10.7.6.1 Organisaation tulee kemiallisia torjunta-aineita käyttäessään noudattaa viranomaisten ohjeita ja käytettävän aineen turvallisuusohjeita.

10.7.6.2 Torjunta-aineita käsittelevät työntekijät ja urakoitsijat koulutetaan ja opastetaan niiden asianmukaiseen käyttöön ja varastointiin.

10.7.7 Kun torjunta-aineita käytetään:

- 1) valittu torjunta-aine, levitysmenetelmä, ajoitus ja käyttötapa aiheuttavat pienimmän riskin ihmisille ja muille kuin kohdelajeille, ja
- 2) puolueettomat todisteet osoittavat, että torjunta-aine on ainoa tehokas, käytännöllinen ja edullinen keino tuholaisten kontrollointiin.

10.8 Organisaation tulee minimoida, valvoa ja kontrolloida tiukasti (engl. *strictly control*) biologisten torjuntamenetelmien käyttöä kansainvälisesti hyväksytyn tieteellisen protokollan mukaisesti. Kun biologisia torjuntamenetelmiä käytetään, organisaation tulee ehkäistä, lieventää ja/tai korjata ympäristöarvoille aiheutuvia haittoja.

HUOM. 1. Juurikääpää torjutaan Suomen lain edellyttämällä ja sallimalla tavalla.

10.8.1 Biologisia torjuntamenetelmiä käytetään mahdollisimman vähän, niiden käyttöä valvotaan ja seurataan.

HUOM. 1. Tämä indikaattori ei koske juurikäävän torjuntaa harmaaorvakkasienellä.

10.8.1.1 Biologisessa torjunnassa käytetään vain alueella luontaisesti esiintyviä lajeja.

10.8.1.2 Biologisessa torjunnassa ei käytetä geneettisesti muunneltuja organismeja.

10.8.2 Biologisten torjuntamenetelmien käytössä noudatetaan kansainvälisiä standardeja ja käytettävien biologisten torjuntamenetelmien tyyppi, määrä, ajanjakso, käyttökohteen sijainti ja käytön syy dokumentoidaan.

10.8.3 Biologisten torjuntamenetelmien käytöllä ei aiheuteta haittaa ympäristölle eikä muille kuin torjunnan kohteena oleville lajeille.

10.9 Organisaation tulee arvioida riskejä ja tehdä toimenpiteitä, jotka vähentävät mahdollisia luonnontuhojen aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia. Riskinarviointi ja toimenpiteet tehdään suhteessa metsänhoidon laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin.

Ei indikaattoreita tämän kriteerin alle. Kriteerin vaatimukset käsitellään periaatteen 6 yhteydessä.

10.10 Organisaation tulee ohjata infrastruktuurin kehittämistä ja metsänhoitoa ja kuljetuksia siten, että vettä ja maaperää suojellaan ja häiriöitä ja haittaa harvinaisille ja uhanalaisille lajeille, elinympäristöille, ekosysteemeille ja maisema-arvoille ehkäistään, lievennetään ja/tai korjataan.

10.10.1 Metsätalouteen liittyvän infrastruktuurin suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä ei aiheuteta haittaa kriteerissä 6.1 tarkoitetuille ympäristöarvoille.

10.10.2 Organisaation ei tule käyttää maanmuokkausmenetelmänä aurausta eikä äestystä, jonka aurausjäljen yli 25 cm syvämpi osuus on alle 10 %.

10.10.3 Kaksi esitystä:

A.	B.
Maanmuokkaus tapahtuu kohteelle soveltuvalla menetelmällä.	Ei esitystä

10.11 Organisaatio toteuttaa puunkorjuun ja metsän muiden tuotteiden keruun siten, että ympäristöarvoja suojellaan, kaupallisesti hyödynnettävän tähteen määrää vähennetään ja vahinkoja muille tuotteille ja palveluille vältetään.

10.11.1 Puunkorjuussa vältetään säästöpuille, maapuille, maaperälle, taimille ja luonnontuotteille aiheutuvaa haittaa.

10.11.2 Kaksi esitystä:

A.	B.
Metsätaloustoimissa tulisi minimoida korjuutähteen määrä ja välttää muiden metsävarojen vahingoittamista.	Ei esitystä

10.11.3 Kaksi esitystä:

A.	B.
Organisaation tulee hyödyntää kaikki markkinakelpoinen puuraaka-aine, ellei puuta ole jätetty maastoon edistämään luonnon biologista monimuotoisuutta (6.3) tai maaperän fyysisiä tai kemiallisia ominaisuuksia	Ei esitystä

10.11.4 Ulkoilureittien kulkukelpoisuutta, metsästys- ja riistanhoitomahdollisuuksia sekä luomuluonnontuotteiden keruumahdollisuuksia edistetään metsien monikäyttöedellytysten turvaamiseksi.

10.12 Organisaatio hävittää jätemateriaalit ympäristön kannalta sopivalla tavalla.

10.12.1 Organisaatio huolehtii metsätaloudessa käyttämiensä, metsätaloutta varten hankkimiensa tai metsätaloutta harjoittaessa syntyneiden kemikaalien, säilytysastioiden, nestemäisten ja kiinteiden jätteiden hävittämisestä lainmukaisella tavalla.

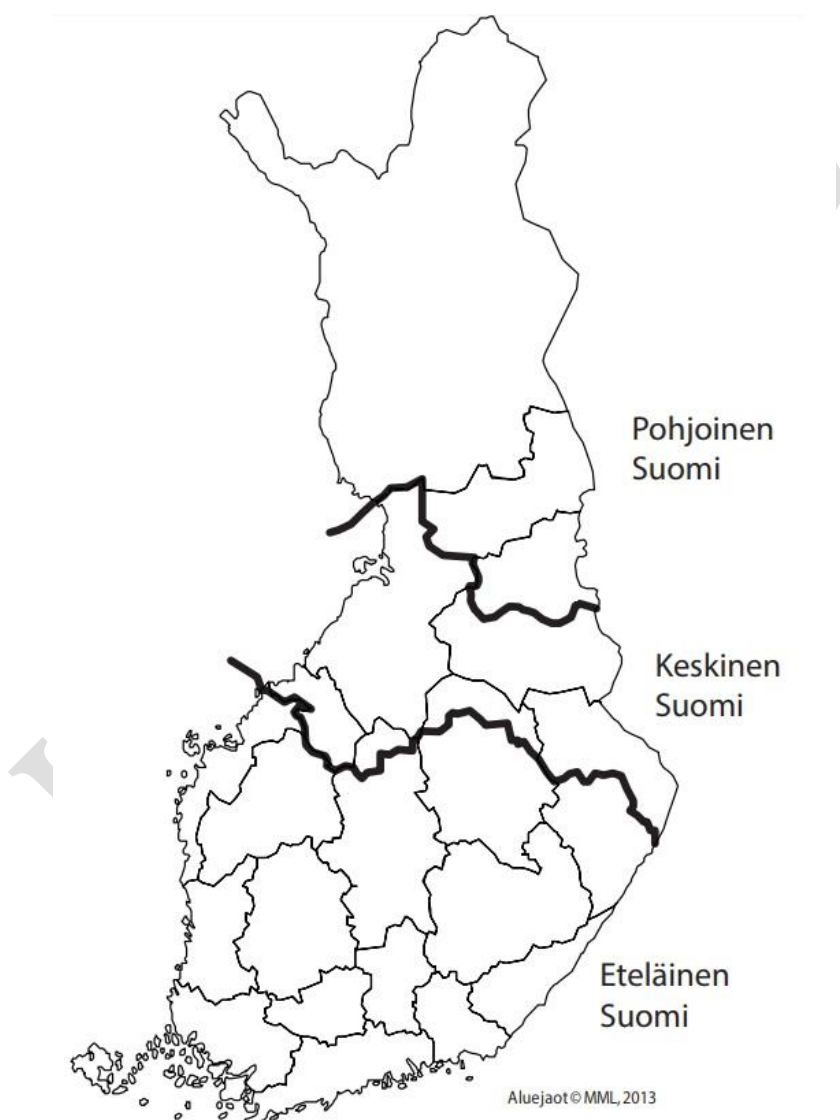
10.12.2 Organisaation tulee varmistua, että vaaralliset jätteet (esim. polttoaineet, öljyt ja niiden säiliöt) pidetään erillään muista jätteistä ja toimitetaan lainmukaisesti hävitettäväksi.

10.12.3 Polttoaineiden säilytys väliaikaisesti on sallittu pohjavesialueilla ainoastaan säiliössä, joilla on sekä IBC- että UN-tyyppihyväksyntä ja jotka ovat lukittavissa polttoainevarkauksien ja ilkivallan estämiseksi sekä ovat varustettuja vuodon hallintaan tarkoitettulla valuma-altaalla, kaksoisvaipalla tai kaksoispohjalla.

Liite 1: Aluerajaukset

Indikaattoreissa on erilaisia vaatimuksia ja määritelmiä eri alueille Suomessa.

- Jako eteläiseen, keskiseen ja pohjoiseen Suomeen on metsälainsäädännön (VNA 1308/2013) mukainen (kuva 1).
- Jaossa eteläiseen ja pohjoiseen Suomeen tarkoitetaan eteläisellä metsälainsäädännön mukaisia eteläistä ja keskistä aluetta. Tässä rajauksessa pohjoinen alue on metsälainsäädännön pohjoinen alue.

Kuva 1. Metsälainsäädännön mukainen aluejako.

Liite 2: Suomen uhanalaiset eläin- ja kasvilajit sekä luontotyypit

Uhanalaiset eläin- ja kasvilajit

Suomen noin 48 000 eliölajista noin 22 400 lajia tunnetaan niin hyvin, että niiden uhanalaisuus on pystytty arvioimaan. Tämän arvioinnin mukaan Suomessa on noin 2700 uhanalaista lajia. Reilut 300 lajia on jo kokonaan hävinnyt Suomen luonnosta. Noin 1900 lajia on luokiteltu silmälläpidettäviksi. Katso valtion ympäristöhallinnon sivuilta lisää Suomen uhanalaisista lajeista: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Uhanalaiset_lajit.

Vuonna 2019 julkaistiin Suomen lajien uhanalaisuutta koskevan selvitystyön tulokset. Selvitystyössä havaittiin, että metsälajien ensisijaisena uhanalaisuuden syynä on:

- Vanhojen metsien ja kookkaiden puiden väheneminen 21 %
- Metsien uudistamis- ja hoitotoimet 19 %
- Lahopuun väheneminen 19 %
- Puulajisuhteiden muutokset 13 %
- Avoimien alueiden sulkeutuminen 10 %
- Rakentaminen 4 %
- Satunnaistekijät 3 %
- Kuloalueiden ja muiden luontaisen sukkession alkuvaiheiden väheneminen 3 %
- Kemialliset haittavaikutukset 2 %
- Pellonraivaus 1 %
- Ilmastonmuutos 1 %.

Lähde: Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Uhanalaiset luontotyypit

Suomen luontotyyppien toinen uhanalaisuuskartoitus julkaistiin vuonna 2018. Metsien 40 luontotyypistä 76 % määriteltiin uhanalaisiksi. Suotyypit luokiteltiin arvioinnissa 56 suotyyppiin ja suotyyppiryhmään. Näistä 50:tä tarkasteltiin koko maan tasolla. Maanlaajuisesti tarkastelluista soista 54 % arvioitiin uhanalaisiksi.

Lähde: Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

LIITE 3: Runsaslahopuustoisien kangasmetsän ja turvekankaan määritelmät

Tähän liitteeseen on kaksi esitystä:

ESITYS A.

Runsaslahopuustoisien kangasmetsän ja turvekankaan määritelmät

Taloustmetsien aktiivisella luonnonhoidolla (metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä toteutetut toimenpiteet ja käytönrajoitukset, esim. säästöpuut) aikaan saadut luonnonarvot eivät johda määritelmän mukaisen runsaslahopuustoisien metsän suojeluvaihtoehtoon.

Etelä-Suomi

1. Luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen kangasmetsä, jonka yhtenäinen pinta-ala on vähintään 2 ha ja jossa järeää (yli 20 cm) lahopuustoa on vähintään 15 m³/ha selkeästi jakaantuneena vähintään kahteen lahoasteeseen.
2. Sekapuustoinen kangasmetsä, jonka yhtenäinen pinta-ala on vähintään 4 ha ja jossa pääpuulajin osuus on enintään 80 % ja jossa järeän (yli 20 cm) lahopuuston määrä on vähintään 20 m³/ha selkeästi jakaantuneena vähintään kahteen lahoasteeseen. Lisäksi puuston ikä on vähintään:
 - a. lehtomaisilla kankailla 100 v.
 - b. tuoreissa kangasmetsissä 120 v.
 - c. kuivahkoilla ja sitä karummilla kankailla 150 v.

Pohjois-Suomi

1. Luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen kangasmetsä, jonka yhtenäinen pinta-ala on vähintään 20 ha ja jossa järeää (yli 15 cm) lahopuuta on vähintään 15 m³/ha selkeästi jakaantuneena vähintään kahteen lahoasteeseen.
2. Sekapuustoinen kangasmetsä, jonka yhtenäinen pinta-ala on vähintään 30 ha ja jossa pääpuulajin osuus on enintään 80 % ja jossa järeän (yli 15 cm) lahopuun määrä on vähintään 25 m³/ha selkeästi jakaantuneena vähintään kahteen lahoasteeseen. Lisäksi puuston ikä on vähintään:
 - a. lehtomaisissa ja tuoreissa kangasmetsissä 150 v.
 - b. kuivahkoilla ja sitä karummilla kankailla 170 v.

Arvokohteiden määrittely ei koske kohteita, jossa yli 75 % lahopuusta on kertaluontoisen häiriön seurauksena syntyneitä lahoasteluokan 1 lahopuuta eikä kohde ole täyttänyt runsaslahopuustoisien kohteen lahopuun minimimäärää. Metsätuholakia on noudatettava.

Luonnontilaisen kaltaiseksi lasketaan sellaiset varttuneet tai sitä vanhemmat metsät, joiden rakenteeseen ei ole systemaattisesti vaikutettu hakkuilla 1940-luvun jälkeen. Metsissä on voitu tehdä satunnaisia poiminta- ja kotitarvehakkuita, joilla ei ole ollut vaikutusta puuston rakenteeseen.

ESITYS B.

Runsaslahopuustoisen kangasmetsän ja turvekankaan määritelmät

1. Kehitysluokaltaan vähintään varttunut metsä, jonka puuston rakenne on luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen⁶.
 - Karu metsä (kallioinen⁷ tai louhikkoinen⁸ kuivahko kangas, kuiva kangas, karukkokangas ja vastaavat turvekankaat⁹): Etelä-Suomessa yli 7 m³/ha ja Pohjois-Suomessa yli 10 m³/ha >10 cm lahoppuuta sisältäen lahoasteita 2 ja 3¹⁰.
 - Keskirehevä metsä (lehtomainen kangas, tuore kangas, muu kuivahko kangas tai vastaavat turvekankaat⁴): Etelä-Suomessa yli 10 m³/ha ja Pohjois-Suomessa yli 15 m³/ha >10 cm lahoppuuta sisältäen lahoasteita 2 ja 3.
2. Vähintään varttunut sekapuustoinen (vallitsevaa puulajia max.75%), hakkuiden takia tasarakenteinen kangasmetsä tai turvekangas.
 - Etelä-Suomessa yli 10 m³/ha ja Pohjois-Suomessa yli 20 m³/ha >10 cm lahoppuuta sisältäen lahoasteita 2 ja 3.
3. Vähintään varttunut, hakkuiden takia tasarakenteinen yhden puulajin kangasmetsä tai turvekangas.
 - Etelä-Suomessa yli 20 m³/ha ja Pohjois-Suomessa yli 25 m³/ha >10 cm lahoppuuta sisältäen lahoasteita 2 ja 3.

Säästämisvelvoite ei koske kohteita, jossa yli 75 % lahoppuusta on kertaluontoisen häiriön seurauksena syntynyttä lahoasteluokan 1 lahoppuuta, mikäli kohde ei ole täyttänyt säästökohteen määritelmää ennen häiriötä.

Alle hehtaarin suuruiset metsäkuviot rajataan säästökohteiksi kokonaan. Suuremmista kuvioista säästökohteeksi voidaan rajata kuvion osa (kuitenkin vähintään 1ha), mikäli lahoppu on keskittynyt tiettyyn osaan kuviota.

Mikäli uusia määritelmän täyttäviä kohteita muodostuu lahoppuun lisääntymisen myötä standardin käyttöönoton ja määritelmän mukaisten kohteiden rajaamisen jälkeen, ne rajataan säästökohteiksi vain siihen asti kunnes runsaslahoppuustoisten säästökohteiden yhteismäärä kattaa X% metsätalousyksikön metsämaan pinta-alasta. Lisäksi vanhaa (lahoasteita 2 ja 3) lahoppuuta on kohteella tällöin oltava vähintään 80% kriteerin täyttävästä lahoppuun määrästä.

⁶ Luonnontilaisen kaltaiseksi lasketaan sellaiset varttuneet tai sitä vanhemmat metsät, joiden puustorakennetta ei ole muutettu systemaattiseksi hakkuuin. Tällaiset metsät ovat yleensä eri-ikäisrakenteisia sekä puuston tilajakaumaltaan satunnaisia. Metsissä on voitu tehdä satunnaisia poiminta- ja kotitarvehakkuuta tai sellaisia vanhoja harsintahakkuuta, joiden jälkeen metsään on jäänyt runsaasti luonnontilaisen metsän rakennepiirteitä, esim. aikaisemman puusukupolven puita vähintään 10 kpl/ha.

⁷ Kallioisuus: Kallioiden osuus on 30-50 %.

⁸ Louhikkoisuus: Louhikkoisuus on näkyvää ja vaikuttaa puuston kasvuun ja lahoppuun muodostumiseen.

⁹ Ojikut ja muuttumat rinnastetaan turvekankaisiin.

¹⁰ Lahoppu jaetaan kolmeen lahoasteluokkaan: tuore (=puu kuolleena alle 3 v.), keskilaho (3 v. – noin 10 v.) ja pidemmälle lahonnut (yli 10 v.) TAI puukkotesti (1: ≤ 2 mm – 2: ≤ 2 cm – 3: > 2 cm tai keloppu).

LIITE 4: METSÄTALouden YLEISSUUNNITELMAN YHTEENVETO JA JULKISESTI SAATAVILLA OLEVAT TIEDOT

Tähän liitteeseen on kaksi esitystä:
ESITYS A.

Metsätalouden yleissuunnitelman yhteenveto ja julkisesti saatavilla olevat tiedot

1. Metsätaloustoiminnan yleiskuvaus (vrt. Kriteeri 7.1)

- a) kuvaus metsistä, metsien kasvun seuranta, suunnittelumenetelmät, metsänhoito- ja hakkuumenetelmät, korjuutekniikka, osallistamismenettely
- b) vuosittaisten korjuumäärien perustelut
- c) maanomistus- ja käyttösuhteet
- d) ympäröivien alueiden maankäyttö.

HUOM. 1. Tämä ei sisällä korjattuja puumääriä, vaan puunkorjuun perusteet.

2. Ympäristövaikutusten arviointi, ympäristötavoitteet ja seurantamenetelmät

- a) ympäristöohjelma, ympäristöohjeet, ympäristönäkökohdat ja ympäristötavoitteet
- b) (ISO14001), ympäristövaikutusten seuranta
- c) suunnitelmat 6.5.1 ja 6.5.2 kohteiden määrittämiseksi.

3. Yhteenveto käytönrajoituksista (vuosittainen)

- a) yhteenveto erikoistyölajeista (kulutus, kunnostusojitus, lannoitus, ennallistaminen)
- b) yhteenveto indikaattoreiden 6.5.2 ja 6.5.3 käytönrajoituskohteista
- c) auditointiraportin yhteenveto.

4. Leimikkotason tieto

- a) metsänkäyttöilmoitukset
- b) kulotukset
- c) kunnostusojitukset.

5. Karttatieto

Sertifikaatinhaltijan on järjestettävä julkisesti tai pyydettyäessä, sähköisesti ja ilmaiseksi saataville kartat, joista on paikannettavissa ja toisistaan eroteltuna (merkinnät, mittakaava) alla listatut asiat:

- sertifioitujen alueiden rajat (julkaistava karttoina sertifikaattia haettaessa)
- (6.5.1) aina säästettävien kohteiden rajaukset
- muut metsätaloustoiminnan ulkopuolella olevat metsämaat
- metsätaloustoiminnan ulkopuolella olevat kitu- ja joutomaat (nämä eroteltava metsämaista koska ei lasketa 5 % säästöpinna-alaan)
- Conservation Area Networkiin laskettavat erityishakkuukohteet (indikaattori 6.5.2 A: 6.5.2.2., 6.5.2.3)

Aineisto saa olla korkeintaan vuoden vanhaa (päiväys vuoden sisällä).

ESITYS B.

Metsätalouden yleissuunnitelman yhteenveto ja julkisesti saatavilla olevat tiedot

- Enintään kerran vuodessa päivitettävä yhteenveto metsätalouden yleissuunnitelmasta on saatavilla pyydettyäessä, maksutta ja ymmärrettävässä muodossa. Jos alla listatuissa asioissa ei ole tapahtunut muutoksia, yhteenvetoa ei ole tarpeen päivittää.
 - Kuvaus metsistä, metsien kasvun seuranta, suunnittelumenetelmät, metsänhoito- ja hakkuumenetelmät, korjuutekniikka, osallistamismenettely
 - Vuosittaisten korjuumäärien perustelut
 - Suunnitelmat metsätalouden ulkopuolelle jätettävien kohteiden määrittämiseksi ja jo määritetyt metsätalouden ulkopuolelle jätettävät kohteet
 - Erikoistyölajit (kulotus, kunnostusojitus, lannoitus, ennallistaminen)
 - HCV-alueet ja alueiden suojeluarvojen turvaamisen tai lisäämisen edellyttämät toimenpiteet
- Pyydettyäessä sidosryhmille on annettava vuosittain päivitetyllä kartalla metsätalouden ulkopuoliset alueet ja erityiskäsittelyalueet. Kartoista on mahdollista periä käsittelykustannuksia vastaava maksu.

LUONNOS

LIITE 5: Korkean suojeluarvon alueet (*High Conservation Values, HCV*)

HCV 1 *Species diversity* - lajien monimuotoisuus

- Aina säästettävien kohteiden keskittymät (myös HCV 3, HCV 5)
- Suojelualueet (myös HCV 3)
- IBA + FINIBA-kosteikot (myös HCV 3)

HCV 2 *Landscape-level ecosystems and mosaics* – maisematason ekosysteemit ja mosaiikit

- IFL-alueet

*Global Forest Watchin Intact Forest Landscapes** -kartat (2015)

www.globalforestwatch.org, tai muut kartat, jotka perustuvat uudempaan ja tarkempaan IFL-inventointiin ja kehittyneisiin kartoitusmenetelmiin.

HCV 3 *Ecosystems and habitats* - ekosysteemit ja elinympäristöt

- Natura 2000
- Suojelualueet ja suojeluohjelma-alueet, jota ei ole vielä toteutettu
- Maakuntakaavojen luonnonympäristöön kohdistuvat suojeluvaraukset
- Ojittamattomat, laajat suoalueet: Vesitaloudeltaan pääosin luonnontilaisina säilyneet laajat suomudostumat hemi-, etelä- ja keskiboreaalaisella vyöhykkeellä.

HCV 4 *Critical ecosystem services* - tärkeät ekosysteemipalvelut

- I ja II-luokan pohjavesialueet

HCV 5 *Community needs* -yhteisön tarpeet

- Erämaa-alueet

HCV 6 *Cultural values* - kulttuuriset arvot

- Erämaa-alueet
- Muinaisjäännösalueet